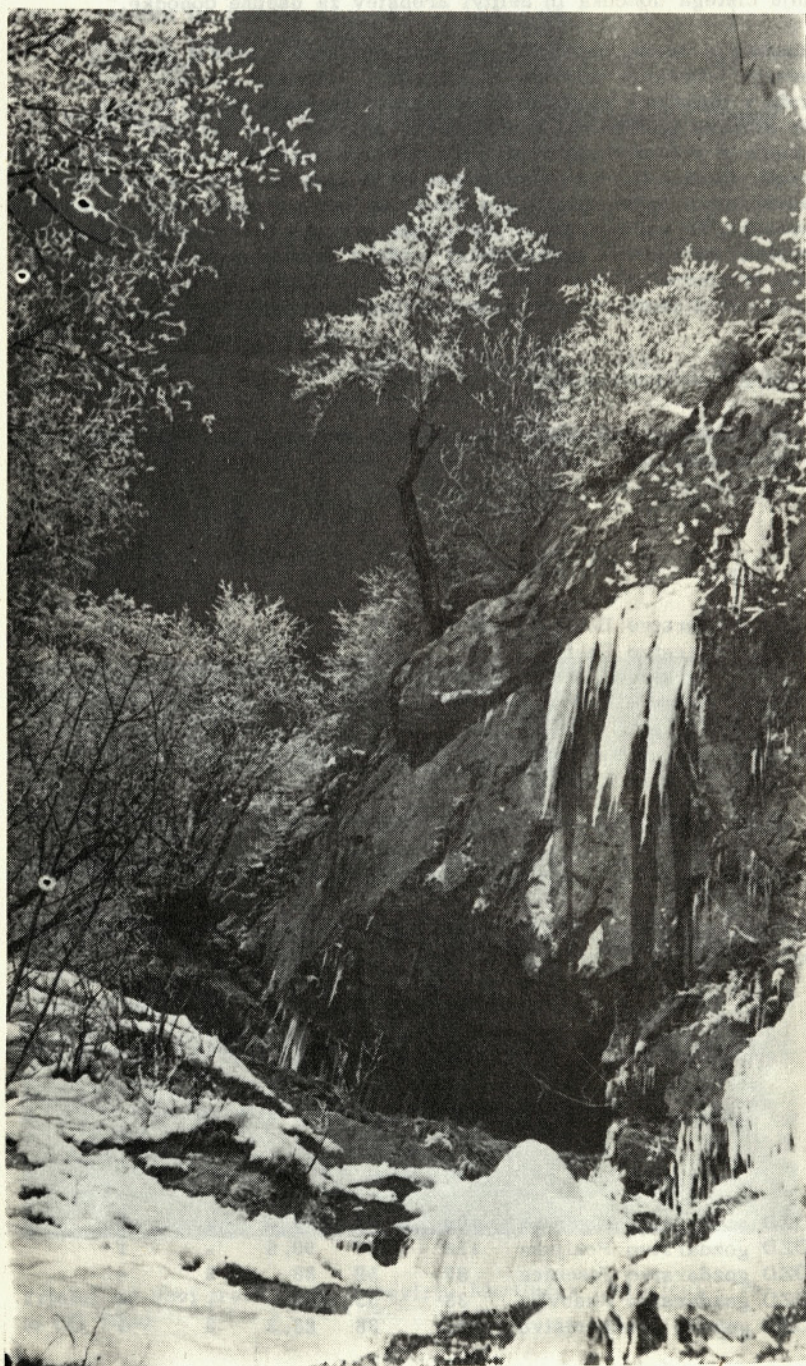

PRESEKI ¹/_{'78}

GLASILO TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA
DELA GOZDNEGA GOSPODARSTVA B L E D

SAMOUPRAVLJALCI - POIŠČITE PRAVI VAL!

S samoupravljanjem je Jugoslavija nakazala in uzakonila osamosvojitve človeka - proizvajalca, saj neposredno odloča o rezultatih dela s sredstvi v družbeni lastnini in z delegatskim sistemom kot organom oblasti delavskega razreda. Naša pot je še zelo težavna, ker vlečemo s seboj še ves balast preteklosti. Naš družbeni razvoj je odvisen predvsem od ekonomske baze družbe, kjer nastajajo sredstva za razvoj družbene nadgradnje (kulture). Še morajo biti prisotne sile, ki zavestno in načrtno usmerjajo družbeni razvoj. Organizacije ZK, SZDL sindikat ter številne družbene organizacije kot so športne, kulturne itd. so pomembna oblika za razvijanje zavesti, ko občani zadovoljujejo svoje interese in s svojo dejavnostjo rešujejo mnoga družbena in občečloveška vprašanja. Tudi sredstva javnega informiranja tisk, RTV so močna politična sila naše družbe. Mnogi v časopisih prečitajo le novice o karambolih in športu. Iščejo nove kanale na televiziji: kaj bi poslušal politiko, če se na II. kanalu pretepa mafija, kavboji itd. Iščejo nekaj, nekje, pa še s svojim sodelavcem niso na istem valu. Taki ne rešujejo samoupravnih problemov - le "opravljajo".

Pod pojmom samoupravljanja si radi predstavljamo udeležbo na sejah ali zborih, dviganje roke ali še celo uveljavitev lastnega

interesa. Za upravljanje v družbi so bistveni odnosi med ljudmi. Če hočemo zadovoljiti svoje potrebe, se moramo organizirati in uskladiti osebne in širše interese. To pa zahteva precejšnjo razgledanost in informiranost.

Sčasoma sem se že naveličal gledati na sejah raznih zborov ene in iste obraze (verjetno tako mislijo tudi o mojem). Vendar jih še drugače poznam. Poznam njihovo ceno in vrednost. Mnogi med njimi so trezni, preudarni, njihova beseda je možata in resna. Vem, da so že utrujeni, pa še sedijo. Ne, to ni njihov hobi. V njih je velika želja po nečem boljšem, o čemer smo sanjali kot otroci ob tanki rezini kruha, kar smo slutili med NOB in utrdili s "horuk" v mladinskih brigadah. Vsi čutijo: rodili smo edinstveno dete, zdaj pa ga čuvajmo in naj zraste, naj se razvije v produktivno bitje - v tisto boljše. Počasi se javljajo nove mamice in očetje, saj to dete je last nas vseh. S to idejo odpiramo perspektivo za trajno urejanje novih družbenih odnosov povsod v svetu.

Pred nami so nove volitve v vse organe oblasti delavskega razreda. Predkandidacijski postopki so končani. V TOZD Gozdarstvo Bohinj je bilo evidentiranih 24 kandidatov. Sestavni del samoupravnih pravic je tudi enaka in splošna volilna pravica. Delovni ljudje, posamezniki ali v okviru sindikata, samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij določajo kandidate za člane delegacij občinskih zborov, TOZD, KS in družbeno političnega zbora, zbore SRS in SFRJ. Na temeljnih kandidacijskih konferencah v TOZD in KS javno glasujemo o predlaganih kandidatih. Kandidatno listo s pismeno privolitvijo kandidata, da sprejema kandidaturo, bomo razobesili 15 dni pred tajnimi volitvami.

Izvoljeni delegati bodo naši predstavniki v samoupravnem odločanju. Želimo jim obilo sreče in uspehov.

Strgar Lovro

IZID REFERENDUMOV V DECEMBRU

V skladu z zakonom o združenem delu smo morali v preteklem letu uskladiti z določili zakona področje dohodkovnih odnosov ter izpolniti osnove in merila za delitev čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke.

Tako smo delavci temeljnih organizacij, skupnih služb ter kmetje - lastniki gozdov, člani obrata za kooperacijo, v sestavi delovne organizacije Gozdno gospodarstvo Bled v času od 21. decembra do 26. decembra 1977 z referendumi odločali o sprejemu sedmih samoupravnih sporazumov in pravilnikov o razporejanju čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke.

Posebej je treba poudariti, da smo prvič v praksi samoupravnega odločanja delavcev in kmetov - lastnikov gozdov, združenih v temeljnih organizacijah, obratu za kooperacijo in skupnih službah sprejemali samoupravne splošne akte oziroma sporazume z referendumi in da smo pri tem delavci in kmetje izkazali visoko stopnjo samoupravljalске zavesti. Vsi predlagani samoupravni sporazumi in pravilniki so bili sprejeti. To pa nas zavezuje, da vso pozornost posvetimo nalogam pri uresničevanju novosti, sprejetih z referendumi in da v letošnjem letu v drugi fazi izvajanja zakona o združenem delu dogradimo uspešen sistem dohodkovnih odnosov in celotne samoupravne organiziranosti.

Rezultati referendumov:

1. Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v temeljno organizacijo

	Število glasov. po imeniku	G L A S O V A L O			
		"za"	%	"proti"	neveljavno
TOZD gozdarstvo Bohinj	100	71	71	6	7
TOZD gozdarstvo Poklj.	118	106	89.8	1	1
TOZD gozdarstvo Jesen.	67	55	82	7	-
TOZD gozdarstvo Radov.	33	33	100	-	-
TOZD gozdno gradben.	43	38	88.3	3	1
TOZD gozdno avtoprevoznišvo in delavnice	57	56	98.2	1	-

2. Samoupravni sporazum o združevanju dela kmetov - lastnikov gozdov in delavcev v temeljno organizacijo kooperantov ZASEBNI SEKTOR GOZDARSTVA BLED

TOK - zasebni sektor gozdarstva Bled	1305	977	74.9	123	25
--------------------------------------	------	-----	------	-----	----

3. Spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združevanju v delovno organizacijo Gozdno gospodarstvo Bled

	Število glasov. po imeniku	G L A S O V A L O			
		"za"	%	"proti"	neveljavno
TOZD gozdarstvo Bohinj	100	72	72	7	5
TOZD gozdarstvo Pokljuka	118	107	90.6	-	1
TOZD gozdarstvo Jesenice	67	59	88	3	-
TOZD gozdarstvo Radovlj.	33	33	100	-	-
TOZD gozdno gradbenišvo	43	38	88.3	3	1

TOZD gozdno avtoprevozn ništvo in delavnice	57	56	98,2	1	-
TOK zasebni sektor gozdar- stva Bled	1305	972	74,5	127	26

4. Samoupravni sporazum o urejanju medsebojnih razmerij pri pridobivanju dohodka

TOZD gozdarstvo Bohinj	100	67	67	11	6
TOZD gozdarstvo Pokljuka	118	107	90,6	-	1
TOZD gozdarstvo Jesenice	67	60	89,5	2	-
TOZD gozdarstvo Radovlj.	33	33	100	-	-
TOZD gozdno gradbeništvo	43	36	83,7	5	1
TOZD gozdno avtoprevozn ništvo in delavnice	57	54	94,7	2	1
TOK zasebni sektor gozdar- stva Bled	1305	970	74,3	114	41

5. Samoupravni sporazum o pripravljanju in sprejemanju planov

TOZD gozdarstvo Bohinj	100	70	70	9	5
TOZD gozdarstvo Pokljuka	118	106	89,8	1	1
TOZD gozdarstvo Jesenice	67	62	92,5	-	-
TOZD gozdarstvo Radovlj.	33	33	100	-	-
TOZD gozdno gradbeništvo	43	38	88,3	3	1
TOZD gozdno avtoprevozn ništvo in delavnice	57	54	94,7	3	-
TOK zasebni sektor gozdar- stva Bled	1305	968	74,2	116	41
DS skupnih služb	53	53	100	-	-

6. Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev temeljnih organizacij, članov in delavcev temeljne organizacije kooperantov in delavcev delovne skupnosti skupnih služb

TOZD gozdarstvo Bohinj	100	69	69	10	5
TOZD gozdarstvo Pokljuka	118	106	89,8	1	1

Vrtalci na novi trasi ceste v revirju Martinček (Jelovica) - foto GG Bled

IZUMITELJSTVO NAJ POSTANE NEPOSREDNA OBLIKA DELA

Ustvarjalnost je delo, s katerim izboljšujemo proizvodne postopke. Izumi, tehnične izboljšave in koristni predlogi morajo biti plačani. Izjemen družbeni pou-darek, ki je namenjen izumiteljstvu, zahteva, da mora dohodek od zaposlitve zajemati: dohodek za opravljene delovne naloge in dohodek za koristne izume (inovacije). Imamo postopke za ugotavljanje vrednosti iznajdb in način njihovega plačila. Zakon celo zahteva od podjetij, da sprejmejo pravilnike za plačilo izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov. Organizirana mora biti posebna služba za inventivno dejavnost.

Družbeni dogovor o inovacijah so podpisali: SZDL Slovenije, Zveza sindikatov Slovenije, Izvršni svet SRS, Raziskovalna skupnost, Izobraževalna skupnost, Gospodarska zbornica, Objavljen je v Uradnem listu 4/77.

Odbori za inovacijo so v okviru občin, v okviru zbornic so sektorji za napredek proizvodnje, republiški sindikat ima komisijo za izumiteljstvo, organizirana je Zveza izumiteljev Slovenije, katere najbližje društvo je na Jesenicah. V Ljubljani je podjetje Novum, ki skrbi za uporabo iznajdb, v državnem merilu imamo še patentno agencijo. Vsa ta organizacija naj vzbudi duh ustvarjalnosti v vseh delavcih.

Kakšna naj bi bila normalna pot izuma? Strokovne službe morajo objaviti natečaj potrebnih proizvodnih rešitev. Prijavljene rešitve je treba preveriti po predpisanem postopku in za uspešne takoj plačati akontacijo. Približno po enem letu uporabe se izračuna prihranek ter se odobri avtorju približno 6 % prihranka, ostalim, ki so sodelovali pri uvajanju novosti pa približno 4 %.

S posebno pogodbo se za večje iznajdbe določi čas, ko bo avtor prejemal delež prihranka. Izum ali tehnična izboljšava zastara, če ni prijavljena v predpisanem roku, ki je običajno leto dni. Iznajditelj lahko iztoži plačilo za tehnično izboljšavo, če mu je podjetje ne prizna.

Kako pritegniti delavce k iznajditeljstvu? V nekaterih tovarnah imajo dogovor, da plačajo vsak koristen predlog (Elan 150. - din). Iznajditelji so nagrajeni z izrednim dopustom, štipendijami, seminarji, povečanjem dodatka za minulo delo, so delegirani, odlikovani itd.

V iznajditeljstvu je naša država v svetovnem merilu na samem repu - pred Bolivijo! Zaradi hitrega razvoja tehnologije moramo licence plačevati tujcem, ker podcenjujemo lastne sposobnosti in nimamo razvitega sistema nagrajevanja. Danes velja poseben poudarek za iznajdbe v proizvodnji, ker imajo večjo možnost uporabe.

Vabim vse, ki imajo koristne predloge, naj jih pošljejo uredništvu Presekov.

I. V.

TOZD gozdarstvo Jesenice	67	60	89,5	2	-
TOZD gozdarstvo Radovlj.	33	33	100	-	-
TOZD gozdno gradbeništvo	43	38	88,3	3	1
TOZD gozdno avtoprevoznništvo in delavnice	57	56	98,2	1	-
TOK zasebni sektor gozdarstva Bled	1305	967	74,1	116	42
Delovna skupnost skupnih služb	53	53	100	-	-

7. Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke

TOZD gozdarstvo Bohinj	100	66	66	13	5
TOZD gozdarstvo Pokljuka	118	105	88,9	1	2
TOZD gozdarstvo Jesenice	67	59	88	3	-
TOZD gozdarstvo Radovlj.	33	32	96,9	1	-
TOZD gozdno gradbeništvo	43	35	81,3	6	1
TOZD gozdno avtoprevoznništvo in delavnice	57	53	92,9	4	-
TOK zasebni sektor gozdarstva Bled	1305	970	74,3	113	42
DS skupnih služb	53	52	98,1	1	-

8. Pravilnik o razporejanju čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke

TOZD gozdarstvo Bohinj	100	66	66	7	11
TOZD gozdarstvo Pokljuka	118	105	89,8	1	2
TOZD gozdarstvo Jesenice	67	58	86,5	4	-
TOZD gozdarstvo Radovlj.	33	31	93,9	1	1
TOZD gozdno gradbeništvo	43	36	83,7	5	1
TOZD gozdno avtoprevoznništvo in delavnice	57	53	92,0	4	-
DS skupnih služb	53	53	100	-	-

Ko je cesta neprevozna, delajo sekači na skladišču - foto Veber

ŠALA

Pred dobrima dvema letoma v Dubrovniku: udeleženci ekskurzije že debelo uro nestrpnost čakajo na vodiča. V kotu ždi nemški turist. V brezdeltu se Urošu utrne potegavščina in zakliče: "Vodič je tukaj!" Ves srečen prihiti Niko in se predstavi onemu v kotu. Začudenemu pogledu sledi: "Was?"

Kako malo je treba, da se nestrpnost spremeni v zabavo.

I. V.

POZIV PROIZVAJALCEM

Bi radi izvedeli več o vaši TOZD? Vprašajte uredništvo!

O DELU RAZISKOVALNE SKUPNOSTI OBČINE RADOVLJICA

Raziskovalna skupnost v občini Radovljica je bila že v letu 1976 organizirana z vsemi potrebnimi organi in v skladu s samoupravnimi akti. Vloga občinske raziskovalne skupnosti ORS je predvsem, da postane aktiven pobudnik za razvijanje raziskovalne dejavnosti v OZD na območju občine. Tako je v srednjeročni program vključila in že tudi izvaja predvsem naslednje naloge:

- oblikovanje raziskovalnih programov v občini skupaj z zborom združenega dela, saj se ORS enakovredno vključuje v skupščinski sistem,

- spodbujanje prednostnih panog, ki so vključene v družbeni plan razvoja občine. Izbrali so pridobivanje in predelavo lesa, razvoj turizma in gostinstva, kovinsko-predelovalno industrijo in malo avtomatiko,

- utemeljevanje zahtevkov naših OZD na področnih skupnostih in na republiški raziskovalni skupnosti preko delegacij. Zlasti je pomembno stališče naše ORS, da se od razpoložljivih sredstev za raziskave v republiškem merilu nameni 70 % za uporabne raziskave in le 30 % za temeljne raziskave,

- ORS zlasti podpira tudi razvojne raziskave po TOZD, ki najbolj uspešno vključujejo lastne kadre in so rezultati neposredno uporabni,

- sodelovanje skupnosti pri obravnavi temeljnih usmeritev pri regionalnem prostorskem planu,

- ena najbolj zahtevnih nalog je povečati in spremeniti strukturo vlaganj v raziskave, kjer moramo do leta 1980 povečati sredstva za raziskave na 2 % od družbenega proizvoda,

- zelo pomembna naloga je, spodbujati inovacijsko dejavnost preko posebne komisije. Komisija že analizira potrebe po raziskavah, posredovanju informacij in organizaciji seminarjev. Predviden je tudi poseben sklad za nagrade inovatorjem,

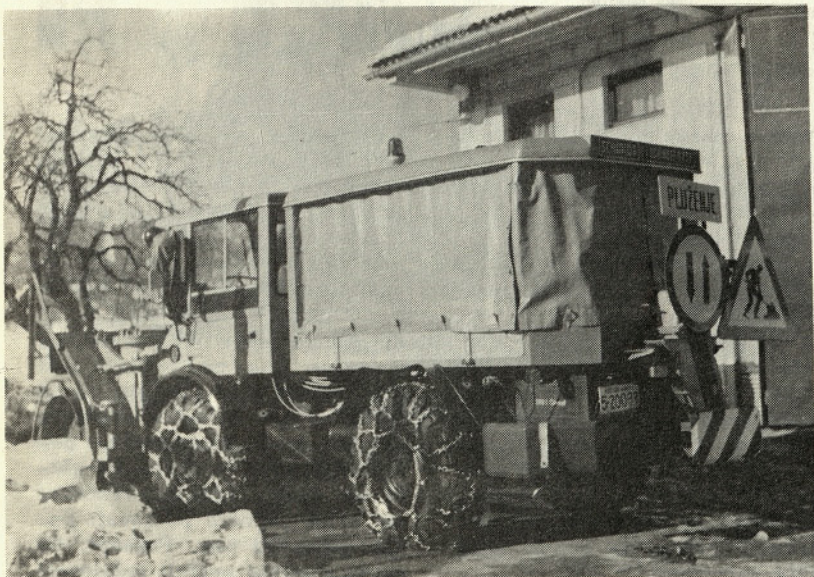
- informiranje in spodbujanje mladine je perspektivna dolgoročna naloga in bo potekala v okviru predavanj in obiskov mladine v raziskovalnih institucijah v regiji.

ORS deluje pod posebnimi pogoji, če jo primerjamo z ostalimi SIS-i. Nima svoje strokovne službe in vse naloge potekajo na prostovoljni bazi. Predvidoma bo tajniške posle prevzel profesionalni strokovnjak za vse gojenjske občine. Posebnost ORS je tudi v tem, da nima lastnih finančnih sredstev, razen za administracijo, ki jih po programu dela prizna republiška raziskovalna skupnost. Dobra stran takega načina financiranja je, da so priznane samo res upravičene naloge.

Premajhna pristojnost ORS je tudi glavni vzrok, da delegatski

Menjanje čelilke na mehaniziranem skladišču - foto Veber 1.

Nov snežni rezkar Šmidt je že pošteno zarezal v obilico snega po gozdnih cestah - foto GG Bled

sistem ni dobro zaživel, saj v občini ni dovolj interesa za skupnost z omejenimi možnostmi odločanja.

Kljub navedenim težavam je ORS Radovljica z nekaj akcijami dobro analizirala potrebe po raziskavah in vzbudila interes v nekaterih OZD v občini. Rezultati ankete so pokazali, da je evidentiralo jasno definirane potrebe po raziskavah le nekaj večjih OZD: Elan, Veriga, LIP Bled, GG Bled. Nasprotno so bili nekateri odgovori v celoti negativni (Murka Lesce, Elmont, PTT, GG Bohinj). Tudi takšne OZD kot Hoteli Vlatro Bled imajo svoje razvojne programe zelo slabo opredeljene.

Zelo spodbudni so razvojni programi v Murki, Elanu, Verigi, Iskri, Plamenu, v Filbu, saj so svoje programe vezali na raziskovalno - razvojno dejavnost. Lastne razvojne centre imajo v Elanu, LIP-u, Iskri, Plamenu in Verigi. Drugi pa so se povezali z raziskovalnimi institucijami in fakultetami (Murka, Filbo, Iskra-Lipnica, GG Bled).

Kako pa GG Bled vključuje raziskovalno delo? Lahko trdimo, da imamo že tradicijo pri vključevanju raziskovalnega dela v naše delo. Vsako leto se dogovorimo o raziskovalnih nalogah z izvajalcem - Institutom za gozdno in lesno gospodarstvo pri Biotehniški fakulteti v Ljubljani - za izvedbo dveh vrst nalog:

- za naloge, pomembne za naše območje, ki jih financiramo sami in za
- naloge splošnega značaja, ki predstavljajo skupen program TOZD-ov gozdarstva in lesne industrije, kjer je poleg TOZD-ov sofinanser tudi RRS.

Tako smo v letu 1976 izdvojili za posebne naloge 433.500 din in za skupne naloge 225.000, skupaj torej 658.700 din. V letu 1977 smo namenili posebnim nalogam 416.000 din in skupnim nalogam 334.000 din ali skupaj 750.000 din.

V dogovoru med naročnikom in izvajalcem se izvajalec obveže,

da opravi naloge kvalitetno in v roku. Po opravljenem delu dobi naročnik končni rezultat ali letno poročilo o opravljenih nalogah.

Naj spomnim bralce na tiste naloge, ki smo jih vključili v posebne naloge v letih 1976 in 1977:

Naloge trajnejšega pomena in dolgoletnih raziskav so:

- gojitveni problemi v smrekovih sestojih
- gozdnoureditveni problemi na območju
- proučevanje normativov pri strojni gradnji gozdnih cest
- gnojenje v prirodnih gozdovih na območju Bled.

V letu 1977 se iztekajo te naloge:

- pomladitvena ekologija drevesnih vrst na Gorenjskem
- krajinsko prostorski načrt okolice Bleda
- prenos fitocenoloških podatkov v prakso

Pri sestavljanju planov po TOZD-ih bi bilo nujno poleg proizvodnje vključevati tudi potrebe po raziskavah, ki jih potem opravijo sami TOZD-i »

svojimi strokovnjaki ali pa nalogo poverijo skupnim službam oz. zunanjim sodelavcem. Čimprej pa moramo organizirati množično inventivno dejavnost.

Izredno velikega pomena je vključevanje najširšega kroga delavcev, ki neprestano iščejo nove ideje in s tem možnosti za dvig produktivnosti v svoji neposredni okolici. Prvi korak k vzpodbujanju prizadevnostih sodelavcev smo že napravili, ko smo se odločili za popis vseh nalog, za planiranje in kontrolo opravljenega. Vendar to še ne bo zadostovalo. Inventivno dejavnost moramo urediti s posebnim pravilnikom, kot je to zapisano v naših samoupravnih aktih. Menim, da se bomo morali slej ko prej odločiti za intenzivnejšo razvojno dejavnost, ki bi zavestno ustvarjala novo in stalno spremljala razvoj tehnike. Za začetek bi kazalo dosti bolj intenzivno in sistematično uporabljati našo knjižnico in usmerjati študij ob delu oz. izobraževanje na delovnem mestu, predvsem za potrebe združenega dela, ki pa morajo biti v naših planih jasno postavljene.

Janez Košir, dipl. ing.

PORTRET

Osebna izkaznica: Dežman Joža roj. 6.4.1931
poročen, oče dveh otrok

Kaj nam povedo zgoraj navedeni podatki? Vsem tistim, ki ga poznamo, že njegovo ime pove toliko kot odprta knjiga.

Joža je človek, na katerega se lahko obrneš, če si potreben kakršnekoli pomoči. S svojim znanjem, bogatimi izkušnjami in svojim vedno za pomoč pripravljenim srcem vliva zaupanje, znal pa bo premagati katerokoli oviro, da bo le delo teklo neovirano.

Pri podjetju je po delovni dobi med najstarejšimi delavci. Že

leta 1948 je prišel na Fortuno, kjer se je zaposlil kot splošen kovač. Če si danes predstavljamo, kaj to pomeni, si nehoti priključimo v spomin črna, saj prostor z velikim mehom, ognjiščem, v sredini pa velika na, ki kot igračko vihti težko kovaško kladivo nad razžarjeno podkvijo. Tak pa je Joža tudi bil. Vendar s to razliko, da je moral svoje kovaško orodje z ogljem vred prenašati po poključkih hribih in poteh, ne glede na sneg, mraz ali vročino, na kraju samem podkovati konja, popraviti voz. Pozneje, ko so na Fortuni pričeli izdelovati žičnice, katere so prodajali tudi v druge republike, se je Joža v svoji dejavnosti preusme-

ril. Začelo se je delo z mehanizacijo. Ko so pred približno 25 leti pričeli s sanacijo logarnic in bivališč za gozdne delavce, je bil prvi, ki je prijel za delo in sodeloval pri gradnji vodovoda, montaži kopalnic, sanitarij, skratka povsod so bile zraven njegove pridne roke.

Čas je naredil svoje. Tehnologija je napredovala. V Gorjah se je pričelo novo obdobje. Joža se je preusmeril na montažo hidravličnih dvigal in kamionov. Kaj to pomeni, vedo le tisti, ki so se že sami ukvarjali s podobnim delom. Na tem področju je postal pravi strokovnjak, katerega znanje vsi cenimo, še posebno njegove izboljšave pri hidravličnih dvigalkah, žičnicah in mnogih drugih strojih. Svojega znanja ni nikoli ljubosumno skrival. Nasprotno. Vedno je vsakomur rad svetoval. Karakteristična je njegova misel, ki mi jo je nedavno izrekel: "Dvigalka je kakor človek. Če z njo ravnaš s poslušnom za tehniko, vestno in ni-

maš v mislih samo normo, čim večji zaslužek in čim manj vloženega dela, potem ti resnično služi kot dober delavec." Pri Jožu pa so vestnosti in natančnosti ti stroji še kako deležni.

Za popolnejšo predstavo o njem naj omenim še dogodek, ki se je pripetil na samo Silvestrovo lani. Pri - 22 stopinjah Celzija je s svojimi sodelavci brez pomišljanja reševal kamion, ki je visel nad prepadom. Takšen je. Vedno pripravljen pomagati družbi in krepiti našo socialistično samoupravo, delal je v raznih komisijah, bil član delavskega sveta, sedaj pa je član centralnega delavskega sveta in član izvršilnega odbora sindikata. Potrditev za njegovo pridnost in vestnost pa je prav gotovo medalja, s katero ga je že pred leti odlikoval tov. Tito.

Prepričan sem, da je med nami dosti Jožu podobnih, želimo

S. K.

Klinar Andrej dipl. ing.

PREDLOG ZA NAGRADO

Terenski mehanik Pogačar Franci je tehnično izboljšal tribobenski vitel. Osnutek te izboljšave je pregledala strokovna komisija v sestavi Klinar Andrej, dipl. ing., Reš Janez, ing. in Donaval Anton in ocenila, da predlagana rešitev ustreza tehničnim in tehnološkim zahtevam. Že v marcu in juniju 1977 smo pričeli pripravljati material in iskati zunanje partnerje za izdelavo posameznih elementov, ki jih v naši delavnici ni mogoče izdelati. V avgustu se je pričelo že konkretno delo in projekt je bil zaključen ob koncu septembra.

Za projekt je bilo v celoti potrebnih 583 ur, od tega 351 ur za delo konstruktorja Pogačar Francija. Stroški obnove oziroma tehnične izboljšave tribobenskega vitla znašajo 88.335 din.

Takoj po montaži je stroj 3 BV 450, ki je last TOZD gozdarstva Pokljuka, začel obratovati. V trimesečni poskusni dobi smo ob primerjavi s starim načinom dela tribobenskega vitla ugotovili naslednje:

1. Upravljanje komand je dosti lažje in preciznejše.
2. Ležaje lahko menjamo oziroma okvaro odpravimo na terenu.
3. Boljše vlečanje in vpetje osi omogoča tudi žičenje težjih kosov lesa.
4. Ta način dela s tribobenskim vitlom razbremenjuje strojnika.

V poskusni dobi smo opravili 207 strojnih ur in spravili 630 m³.

Na podlagi stališč in priporočil zveze sindikatov Slovenije, da razvijamo in organiziramo množično inventivno dejavnost in proučujemo tehnične izboljšave, ki zmanjšujejo stroške vzdrževanja in fizični napor delavca, predlagamo, da prejme tov. Pogačar Franci nadomestilo za tehnično izboljšavo po merilih za posebna nadomestila avtorjem inovacije.

Jože Dežman po montaži kabine na traktor kolesnik - foto GG Bled

IN ŠE NEKAJ O VOZNIKIH IN NJIHOVEM DELU

V letu velikih jubilejev tovariša Tita, obletnici njegovega prihoda pred 40. leti na čelo partije in 85. življenjskem jubileju, lahko tudi vozniki zapišemo, da smo se trudili in dosegli predvidene cilje in delovne uspehe. Tudi to je del naših čestitk maršalu.

Ob koncu leta smo napravili obračun dela in stroškov. Leto smo uspešno zaključili, čeprav je bilo zaradi starega in številčno manjšega voznega parka za to potrebno voziti preko rednega delovnega časa in tudi nemalo katero soboto. Že spomladi, ko je zapadlo posebno na platojih Pokljuke in Jelovice veliko snega, nismo mogli normalno uporabljati vseh vozil. Zato smo ob trimesečju ugotavljali, da nismo izpolnili obdobjnega plana. Obvezali smo se, da bomo zamujeno nadoknadili v naslednjih mesecih in omogočili planirano oddajo lesa. Pri tem pa smo naleteli na nemalo težav zaradi okvar na kamionih, bolovanja voznikov in ne nazadnje tudi zaradi premajhnih za-

log v gozdu, ko nismo mogli npr. sredi poletja normalno opraviti 3 vožnje in smo les sprosti odvažali s kamionskih cest. V zadnjih letih, ko smo prešli na nakladanje z grabežnimi dvigali, tudi opažamo, da je zakladanje lesa ob kamionskih cestah vse bolj površno in slabše. Gozdarji ne skrbijo več toliko za pravičen način zakladanja, delavci pa v stiski s časom in normo delajo vedno bolj površno; drobnih kratkih sortimentov niti ne sortirajo od dolžinske hlobovine. Zaradi takih površnosti je čas nakladanja precej daljši kot pa znašajo normativi.

Veliko preglavic in skrbi nam povzročajo tudi prevelike osne obremenitve kamionov pri normalnih tovorih. Skoraj vsak dan smo izpostavljeni tehtanjem na cestah in plačevanju kazni, saj takih tovorov, kot smo jih vozili do sedaj, sploh ne bi smeli prevažati. Zato si bomo vozniki prizadevali, da bi v bodoče nabavljali take kompozicije za prevoz lesa, ki pri dovoljenih

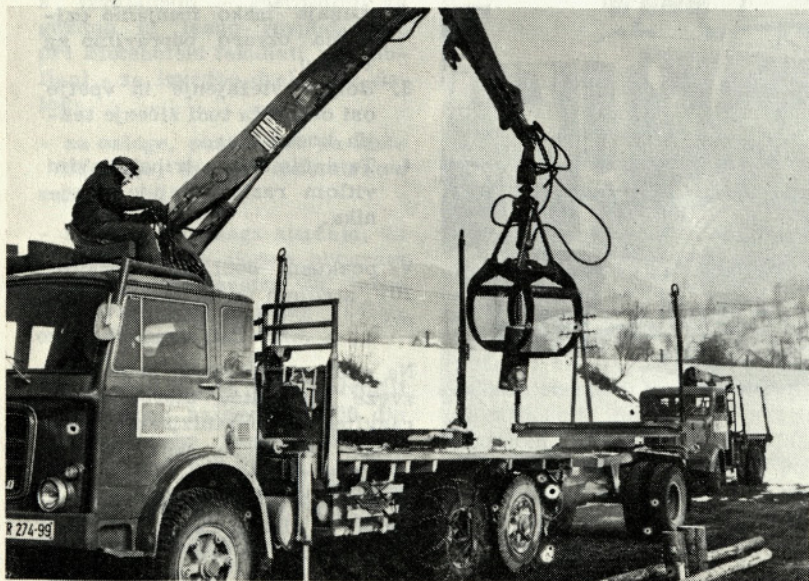
nosilnostih ne bodo presegle osnih pritiskov. Vsi odgovorni naj se trudijo, da nam omogočijo normalno, varno in s predpisi usklajeno vožnjo. Mi pa si bomo prizadevali, da bodo okvare čim manjše in delovni uspeh tak kot do sedaj. Zavedamo se, da bomo les za oddajo morali do roka prepeljati na lesna skladišča in v predelavo, če si bomo hoteli ustvariti cel kos kruha.

Še enkrat pa bi želeli vplivati tudi na vse, da se bodo trudili skupaj z nami in z načrtovano in pravilno opravljeno gozdno proizvodnjo odpravljati zastoje, ki so se do sedaj pojavljali.

Spomnimo se tudi dveh voznikov, ki sta nas tekom prejšnjega leta zapustila in odšla v pokoj. Milost Marjana gotovo vsi poznamo, saj je bil v podjetju več kot 20 let in je prevozil z različnimi avtomobili čez 2 milijona kilometrov. Marljiv in vesten kot je bil, je ves čas izpolnjeval vse naloge nemalokrat v zelo težkih pogojih. Drugi, Pavlič Ivan, je bil zaradi bolezni predčasno upokojen, v podjetju pa je bil tudi celih 20 let.

Obema želimo, da v pokoju pričakata še mnogo let.

Jože Peterman

vaja dela mojstra - foto GG Bled

AKTIVNOST SINDIKATA

Ko se staro leto preljuje v novo, je najprimernejši čas za obračun opravljenega dela in za načrte o prihodnji aktivnosti. Tako je storil tudi izvršni odbor osnovne organizacije sindikata delovne skupnosti skupnih služb. Ker pa se mu je izteklo mandat, je bila to tudi priložnost za obračun dela v njegovem celotnem mandatnem obdobju. Obenem predstavljamo tudi delo konference sindikata v minulem obdobju.

Samoupravljanje

Naša prva naloga je uresničevanje zakona o združenem delu. 8. julija 1977 smo izdelali in po 14 dneh razprave sprejeli akcijski program o uresničevanju zakona o združenem delu. Samoupravne sporazume smo izdelali in dali v javno obravnavo konec novembra in v začetku decembra. Razprava, ki je potekala ločeno po posameznih tozdih in skupnih službah, glede na udeležbo ni bila najboljše. Največ pozornosti smo posvetili samoupravnemu sporazumu o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in katalogu del in nalog. Vse samoupravne sporazume smo sprejeli in podpisali na podlagi referendumov.

Status kmeta v sindikatu

Samoupravna organiziranost v temeljnih organizacijah združenega dela je ostala nespremenjena. Obrat za kooperacijo se je preimenoval v TOK (temeljna organizacija kmetov), ki naj bi se izpopolnila s tehničnim kadrom. Rešitve glede dveh TOK-ov naj iščemo še naprej. Če bi šli v to smer, bi bilo treba spremeniti celotno organiziranost delovne organizacije. V prihodnjem letu čaka konferenco sindikata pomembna naloga - oblikovati osnovne organizacije sindikata TOK in v zvezi s tem določiti status kmeta v njej. Nedodelana organiziranost delno ovira napredek in razvoj v delovni organizaciji.

Bojazen pred zamero?

Delo samoupravne delavsko kmečke kontrole ni zaživel tako, kot smo pričakovali. Nekaj aktivnosti je pokazala samoupravna delavska kontrola skupnih služb in tozda Gozdarstvo Bohinj. Vzrokov za nedelavnost je več. Premalo je medsebojne povezanosti, bojazni pred zamero, nedelavnost in končno tudi neseznanjenost članov z najpomembnejšimi dogodki v delovni organizaciji in tozdih.

Varčevali smo, a ne načrtno

Stabilizacijski programi niso bili izdelani ne v skupnih službah in ne v ostalih tozdih. To pa ne pomeni, da nismo varčevali. Varčevali smo, vendar ne načrtno. S skrbno izdelanim stabilizacijskim programom, ki bi zajel sleherni dejavnost, tako v proizvodnji kot zunaj nje, bi želi boljše uspehe. Tu gre predvsem za boljše izkoriščanje kapacitet gozdne mehanizacije, centralnega skladišča, obrata za tramiče, prevozov lesa, mehanične delavnice in končno tozda gradbeništva. Izdelati bi morali precizne mrežne plane, ki bi bili usklajeni tako glede kapacitet kot časa. To bi prav gotovo pomagalo pri boljšem načrtovanju kadrovske službe, boljшему razvoju mehanizacije nasploh, avtoparka in pri pravičnejšem razporejanju prihodka in čistega dohodka.

Povezanost delegatov z bazo

Delegatski sistem, s katerim uveljavljamo nove odnose v gospodarskem in družbenopolitičnem življenju, si le s težavo utira pot. Delegatom ne moremo očitati nedelavnosti, saj so delegatska gradiva sila obsežna in terjajo dosti časa. Očitamo pa jim lahko premajhno povezavo z bazo in to v obeh smereh. Potrebno bo doseči dejansko in obojestransko informiranost baze z delom delegatov. To je eden najpomembnejših pogojev za aktivno sodelovanje in

za uveljavljanje delegatskega sistema.

Nova organiziranost sindikata

Vloga sindikata v družbenopolitičnem življenju je vedno pomembnejša, saj iz dneva v dan dobiva nove naloge in dolžnosti. Tako osnovne organizacije kot občinski sindikalni svet oziroma republiški odbor sindikata so premalo storili za izobraževanje članstva oz. vodstev. V programu za leto 1978 je nova organizacijska shema sindikata. To je tudi razlog, da je štiriletni mandat izvršnim odborom potekel predčasno. Nedodelana organizacijska shema je bržkone tudi eden glavnih vzrokov za nepopoln izobraževalni program v letu 1977. Seminarji so bili organizirani le za področje športa in rekreacije in za blagajniške posle.

"Presekom" večji pomen

Interno glasilo Preseki izhaja na dva meseca ali še redkeje. Tudi na tem področju v primerjavi z lanskim letom torej ni napredka. Ob tem pa nenehno poudarjamo prostorsko raztresenost delavcev delovne organizacije in od tod izvirajočo slabo informiranost članstva o dogajanju v kolektivu. Za redko in neredno izhajanje glasila pa ni kriv le uredniški odbor. Leto ima velike težave pri zbiranju prispevkov. Tako konferenca kot izvršni odbor osnovne organizacije bi morala več prispevati k popestritvi Presekov, predvsem z vestmi o delu sindikata in drugimi novostmi. Težava je v tem, ker informacije zastarijo, preden pridejo do bralca. Nujno bi bilo treba določiti datume, kdaj naj izide interno glasilo.

Družbenopolitično sodelovanje

Naša osnovna organizacija sindikata je dobro povezana z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami. Morda bi si več sodelovanja želeli le z našo mladinsko organizacijo, ki številčno ni niti tako šibka in bi lahko v veliki meri poživila delo sindikalne organizacije.

Naša osnovna organizacija se z ostalimi osnovnimi organizacijami tozgov povezuje preko konference sindikata in ta povezava je dokaj dobra. Vse sprejete sklepe smo tudi uresničili. Tudi povezava z občinskim sindikalnim svetom v Radovljici in na Jesenicah je zadovoljiva, prav tako s sozdom in republiškim odborom za gozdarstvo in lesno industrijo.

Stanovanja

V letu 1977 v naši delovni organizaciji ni bilo posebno perečih stanovanjskih problemov. Vendar to ne pomeni, da imajo vsi člani naše delovne organizacije rešeno stanovanjsko vprašanje. Problemi nastajajo predvsem pri mladih. Če hočemo delovno organizacijo osvežiti z mladimi delavci, bomo morali tudi v prihodnje voditi in načrtovati uspešno stanovanjsko politiko.

Velike majhne naloge

Samoupravni sporazum o življenju in delu gozdnih delavcev teče bolj ali manj po sprejetem

akcijskem programu. V letošnjem letu smo dogradili in opremili delavski center v Mojstrani. Pričeli smo tudi z izgradnjo delavskega centra na Jesenicah. V zaostanku pa smo pri graditvi delavskega centra gradbenih delavcev; le-ti so letos dobili nov avtobus. Več bomo morali storiti tudi na področju izobraževanja oziroma pri pridobivanju osnovnošolske izobrazbe. Program strokovnega izobraževanja poteka normalno. Tudi na področju prehrane ni bilo bistvenih novosti. Veliko smo storili za preprečevanje vibracijske bolezni sekačev, zlasti s pomočjo sodobnejše tehnologije dela, antivibracijskih sredstev in nove (lažje) motorne žage z ogrevanimi ročaji. Na tozdu Bohinj smo vibracije preverjali po najnovejši kristalni metodi, katere izvajalec je bil Institut Jožef Stefan. Natančnih rezultatov teh meritev še nimamo, vendar so grobi obrisi že pokazali, da smo pravilno načrtovali boljše delovne pogoje sekačev.

Precej kritike je bilo na račun odločitve, da bi ukinili ugodnejši nakup drv za člane kolektiva.

Dosti pripomb pa so imeli tudi glede kvalitete. Temu vprašanju bo treba v prihodnjem letu nameniti vso pozornost.

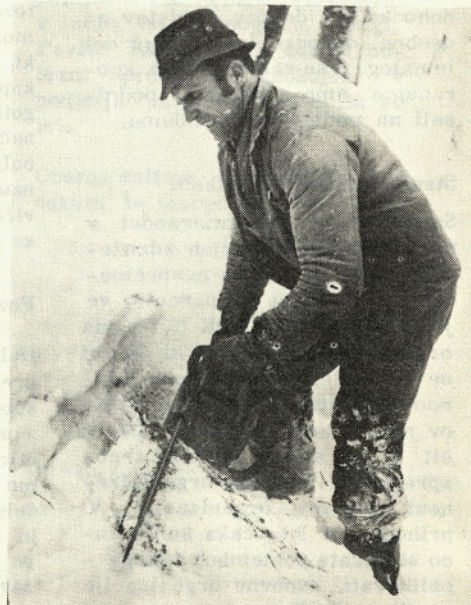
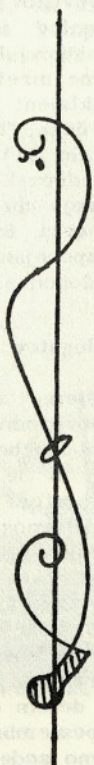
Delo osnovne organizacije sindikata zavira tudi pomanjkanje prostorov. Zdaj nimamo niti kje shranjevati sindikalnega gradiva, tako da so dokumenti raztreseni po raznih omarah in predalih. Vendar mora biti temu konec.

Počitniški dom v Piranu

Poslovanje počitniškega doma v Piranu je bilo v letošnjem letu dobro. Posloval je brez izgube, če upoštevamo dotacijo, na kateri bazira tudi plan, oziroma cena penziona. Ugotavljamo pa, da je bila letošnja cena penzionna dokaj visoka v primerjavi s cenami drugih počitniških domov v okviru sozda. Vzrok za to pa je predvsem majhna kapaciteta doma in številni personal (24 postelj in 4 zaposleni). V letošnjem letu se je povečalo število prosilcev, tako da je bilo težko vsem ustreči. Ugotavljamo, da je prijav iz leta v leto več, zato se srečujemo z vprašanjem premajhne kapacitete.

Ročno cepljenje drv. Doklej? - foto Veber I.

Sekač v zimi dela v težkih pogojih - foto Veber I.

tete. Po planu je bilo predvidenih 2500 nočitev, realizirano jih je bilo 2136, kar predstavlja 85 % zasedenost oz. izkoriščenost. Vzrok za tako izkoriščenost je predvsem v tem, ker niso letovali vsi, ki so bili prijavljeni, ali pa so dom predčasno zapustili. V prihodnje se bo treba izogniti takemu neodgovornemu ravnanju, hkrati pa bo treba dati prednost tistim članom delovne organizacije, ki v domu še niso letovali. Sindikat je zadolžil posebno komisijo za rekreativni oddih delovnega človeka v okviru sozda. Prvi delovni rezultat te skupine je medsebojna izmenjava nekaj ležišč v počitniških domovih v okviru sozda. Tako je počitniški dom v Piranu v letošnjem letu sprejel tričlansko družino. Iz naše delovne organizacije pa sta izmenjavo izkoristili dve družini s štirimi člani. Takih rešitev si želimo še več, seveda pa je treba vestno upoštevati datum prijave.

Rekreacijski center v Rovinju

V načrtu je gradnja skupnega rekreacijskega centra sozda v

občini Rovinj, v bližini vasi Balle. Vsaka delovna organizacija, ki bi sodelovala pri tej gradnji, bi imela zaželeno število počitniških hišic z 2 do 6 ležišči, ali pa tudi prikolico za taborjenje. Restavracija in ostali rekreacijski objekti bi bili skupni. Prednost tega rekreacijskega centra bi bila v tem, da bi posloval vse leto. Pri tej gradnji bo sodelovala tudi naša delovna organizacija, ki je predvidela približno 20 ležišč.

Družabno življenje

Lani smo razvili sindikalni prapor na srečanju vsega delovnega kolektiva v Krpinu. Uspeh je bil popoln. Kljub dokaj skromnemu programu so si vsi želeli še podobnih srečanj.

Pripravili smo tudi tekmovanje gozdnih delavcev in kmetov v Kranjski gori. Taka tekmovanja naj bi postala tradicionalna, bodisi v okviru delovne organizacije ali pa kmečkega dne.

Organizirali smo tudi tridnevni izlet v Pariz. Udeležba je bila skromna.

Medsebojni odnosi

Družbenopolitična vloga sindikata se vedno bolj krepi. Sindikat postaja množična družbenopolitična organizacija, v okviru katere rešujemo najpomembnejša vprašanja delovnih ljudi.

Z delom sindikalnega odbora kot tudi vsega članstva osnovne organizacije ne moremo biti povsem zadovoljni, saj nismo realizirali vseh nalog, ki smo si jih zastavili. Če hočemo doseči boljše gospodarske in družbenopolitične uspehe, si moramo prizadevati predvsem za boljše medsebojne odnose, ki naj temeljijo na resničnem socialističnem samoupravljanju. Takšni odnosi so nazadnje tudi pogoj za večjo produktivnost in za boljše gospodarjenje. To pa pomeni tudi več blagostanja vsakega človeka.

Stane Jere

LETNI DELOVNI NAČRT

osnovne organizacije sindikata DS skupne službe in konference GG Bled za leto 1978

Sindikalna organizacija mora v naslednjem letu posvetiti posebno pozornost naslednjim dejavnostim:

1. Uresničevanju zakona o združenem delu predvsem glede združevanja dela in sredstev, uresničevanja delegatskih odnosov, razvijanja samoupravne delavske kontrole in razreševanja notranjih sporov.
2. Razvijati delitev po delu, da bodo osebni dohodki delavcev odvisni od izpolnjenih delovnih nalog in od ustvarjenega dohodka.
3. Svobodna menjava dela naj zagotovi enak položaj delav-

cem v skupnih službah kot ga imajo delavci v TOZD.

4. Življenjske in delovne razmere delavcev naj bi sindikat urejal tako, da bi zmanjšal socialne razlike prek sistema delitve po delu in s solidarnostjo. Prizadeval naj bi si, da bo čim več delavcev imelo kvalitetno prehrano med delom, skrbel naj bi za varno in zdravo delo in delovno okolje, za svoje člane naj organizira rekreativno dejavnost.

5. Izobraževanje in kultura naj bi se s sindikalno aktivnostjo čimbolj vključila v združeno delo, to pa bo sindikat dosegel z vodenjem načrtno kadrovske politike in zagotavljanjem enakopravnih možnosti za izobraževanje in z ustvarjanjem pogojev za kulturno življenje delavcev.

6. S sodelovanjem pri ljudski obrambi in družbeni samozaščiti naj krepí zavest in pripravljenost delavcev za obrambo in varstvo naše družbe.

7. Sindikat naj bi aktivno sodeloval pri pripravah na volitve v letu 1978.

8. Oživitve dela mladinske organizacije.

To so samo nekatera področja, na katerih naj bi sindikat deloval v letu 1978. Vendar se moramo zavedati, da ne moremo iskati nekih novih nalog sindikata, temveč le vztrajati na začrtani poti razvoja naše delovne organizacije in družbe. Pri tem pa sindikat kot najbolj množična organizacija delavcev lahko mnogo prispeva. Treba bo pa tudi iskati nove in poenostavljene načine delovanja, da bi dosegli zastavljene cilje.

Janez Kunstelj

NOVI ZAKON O DELOVNIH RAZMERJIH

Konec decembra je skupščina SRS sprejela Zakon o delovnih razmerjih, ki prinaša pomembne novosti za vse delavce. Naj navedemo le nekaj določil:

- Delovno razmerje lahko sklene vsak, ki je dopolnil 15 let starosti, ki ima splošno zdravstveno sposobnost in ki ustreza splošnim in posebnim zahtevam.
- Strokovna izobrazba je pridobljena z opravljenim učniškim programom določene zahtevnosti.
- Delovna zmožnost je pridobljena strokovnost, spretnost in sposobnost, ki je dokazana z delom.
- Izbiro kandidata opravlja delavski svet ali komisija, ki jo le-ta pooblasti.
- Razpis se ponovi, če je prijavljen samo en kandidat.
- Pred izbiro kandidata se lahko preizkusi strokovna izobrazba in delovna zmožnost.
- Poskusno delo sme trajati največ 3 mesece.

- Če delavec ni začel delati določenega dne iz neopravičljivih razlogov, se šteje, da ni sklenil delovnega razmerja.

- Delovno razmerje se šteje za čas, ki ni vnaprej določen.

- Delovno razmerje za določen čas se lahko sklene samo v izjemnih primerih, ki so določeni v splošnem aktu.

- Pripravnik je delavec, ki je prvič začel opravljati naloge, ni pa imel programa praktičnega pouka za samostojno vodenje proizvodnega dela.

- Pripravniška doba traja od 6 mesecev do 1 leta. Po opravljeni pripravniški dobi dela strokovni izpit.

- Kadrovski načrt v TOZD mora vsebovati potrebe po pripravnikih in mora biti izdelan do 31. januarja.

- Delavca je možno premestiti na delo iz enega kraja na drugega z njegovo privolitvijo.

V.I.

nadaljevanje sledi

NASELJE DELAVCEV

TOZD GOZDNO GRADBENIŠTVO

TOZD Gozdno gradbeništvo gradi gozdne prometnice in deloma visoke gradnje na območju cega GG Bled. Zaradi slabe odprtosti naših gozdov - 1,32 km na 100 ha in opravljenih posekov ob sedanjih cestah je večji del plana oddaje lesa vezan na ceste, ki se gradijo v istem letu. Tako ni možno koncentrirati gradenj na en revir. To bi omogočilo izgradnjo večjega začasnega prebivališča za delavce, poenostavilo prevoze stalnih delavcev in precej pocenilo izgradnjo. Zato so delavci TOZD gozdno gradbeništvo še vedno vezani na razdrobljena delovišča po celotnem območju.

V srednjeročnem planu je do leta 1980 predvidena gradnja 24 km gozdnih cest na leto. Če k temu prištejemo še gradnjo vlak, mostov, vzdrževanje poslovnih stavb in nekaj visokih gradenj, bomo vsako leto potrebovali okoli 60 sezonskih delavcev. Štirje stalni delavci nimajo svojega stanovanja na Bledu in prebivajo v delavskem naselju "Pasica". Za okroglo 65 ljudi moramo poskrbeti prebivališče v gradbeni sezoni.

Z mnogo dobre volje in potrpljenja smo sedaj gradbišča organizirali tako, da se 30 ljudi "stlači" v neprimerne barake delavskega naselja "Pasica", 20 delavcev je pripravljeno iti v barake na Martinčku, Belci ali prebivališče na Rovtarici in Volčjih jamah, 15 srečnežev pa vzamejo v goste na TOZD Pokljuka v urejena bivališča na Mrzlem studencu ali Mežakliji.

V letu 1975 so vsi TOZD-i podpisali samoupravni sporazum o življenjskih in delovnih pogojih delavcev v gozdarstvu Jugoslavije. Ta sporazum nas obvezuje, da do leta 1979 uredimo bivališča in delovne pogoje delavcev v skladu z vsemi členi tega sporazuma. Delavcev nimamo več nastaniti v lesenih bara-

Sekač potrebuje pomoč traktorja - foto Veber I.

kah, ampak morajo biti objekti za bivanje iz trdnega gradbenega materiala (člen 3). TOZD se obvezuje, da bo prvenstveno gradila objekte za trajno nastanitev, le če bo delo trajalo manj od 6 mesecev, se lahko zgradijo objekti začasnega značaja (člen 3).

Naselje za delavce mora imeti spalnice, jedilnico, kuhinjo, prostor za sušenje obleke in obutve, shrambo za orodje, za živila, prostor za oddih, razvedrilo in družbene aktivnosti, sanitarne prostore in prostor za začasno izolacijo bolnikov (člen 4). Naselje mora biti preskrbljeno s pitno vodo (člen 6). Imeti mora električno razsvetljavo (člen 7).

Ko zunanja temperatura pade pod $+12^{\circ}\text{C}$, je prostore treba ogrevati. Normalna temperatura v prostorih, kjer bivajo delavci, naj bo od 18 do 20°C .

Sporazum predvideva nadalje, kakšna je najmanjša kubatura prostorov na enega delavca, televizor, radioaparati, časopisje itd.

Če pregledamo sedaj naselje, kjer bivajo delavci TOZD gozdno gradbeništvo, vidimo, da razen urejenih stavb po drugih TOZD naša bivališča ne ustrezajo več zahtevam normalnega bivanja in zahtevam sporazuma.

Vodja TOZD je kot podpisnik sporazuma skupno z ostalimi podpisniki (poslovodni organ DO, vodja planskega sektorja) osebno odgovoren za uresničevanje zahtev sporazuma.

Po dveh letih od podpisa sporazuma so delavci TOZD gozdno gradbeništvo še vedno na istem, kot pred 30 leti - bivati morajo v razpadajočih barakah naselja Pasica na Bledu, kjer često zmanjkuje celo pitne vode, -ali pa gostujejo v že omenjenih stavbah ali barakah ostalih TOZD.

V juliju 1977 se je porodila ideja, da bi gradbeni delavci dobili prebivališče nad skladiščem TOZD avtoprevoznitvo v avtoparku na Rečici. Ko so delavci naše TOZD pregledali možnosti za nastanitev v tej zgradbi, so ugotovili, da bi jo bilo treba adaptirati (cca 3.000.000 Ndin); poseben problem pa bi predstavljalo ločen dostop in bivanje delavcev sredi ograjenega prostora mehaničnih delavnic in parkirnih prostorov. Na sindikalnem sestanku dne 22.12.1977 so delavci ta predlog upravičeno zavrnili in v skladu s sporazumom in sindikalnimi priporočili zahtevali:

1. V enem mesecu mora vodja TOZD dati točne informacije, zakaj še do sedaj ni rešeno stanovanjsko vprašanje gradbe-

nih delavcev pri GG Bled, kdaj se bo začela reševati ta naloga in kdaj bo rešena.

2. Dokler niso zagotovljeni bivalni pogoji za delavce TOZD tako kot v ostalih TOZD, naj se financirajo le tiste investicije, ki so pogoj za normalno izpolnitev planskih nalog. Vsa ostala sredstva naj se pa namenijo za rešitev stanovanjskega problema delavcev naše TOZD.

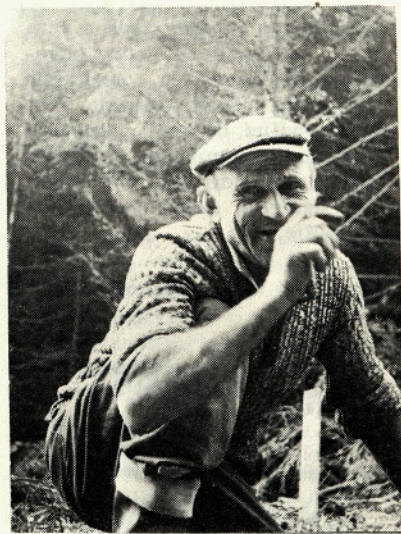
3. V planu investicij za leto 1978 je treba predvideti potrebno vsoto za nakup zemljišča in potrebno dokumentacijo.

Čas za izpolnitev sporazuma se izteka, delavci pa se upravičeno upirajo, da bi stanovali v primernih zasilnih stavbah. Lahko se zgodi, da bo pristojna občinska ali republiška inšpekcija prebivanje v sedanjih stavbah prepovedala. Zato se morajo vsi delavci GG Bled z isto solidarnostjo kot ob gradnji novih bivališč za gozdne delavce in gradnji nove mehanične delavnice odločiti za gradnjo primernih bivališč za gradbene delavce. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da bomo gradili lahko samo toliko cest, kolikor ljudi bomo lahko nastanili v primer- nih bivališčih.

Peter Lakota

Ena od barak v delavskem naselju naših gradbenih delavcev (v Pasici) - foto GG Bled

Na profilu: Ivan Vukošič - foto Veber I.

SPREJET JE PRAVILNIK O IZDAJATELJSKIH RAZMERJIH IN O IZDAJANJU GLASILA "PRESEKI"

Svet delovne organizacije je na seji dne 20.12.1977 sprejel pravilnik o urejanju izdajateljskih razmerij in o izdajanju glasila "Preseki". Pravilnik je bil sprejet v predlagani obliki, kakršnega so prejele v razpravo TOZD in družbeno politične organizacije. Kljub temu, da smo o pravilniku razpravljali in da ga posamezniki verjetno poznajo, bi radi še opozorili na nekatera pomembna določila.

Glasilo mora zagotoviti objektivno in redno obveščanje delavcev zlasti o družbeno-ekonomskem položaju OZD (planiranje, proizvodnja, storitve, promet, uspešnost poslovanja), o vprašanjih, ki zadevajo položaj, pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev v združenem delu, o delu in poslovanju posameznih TOZD, o življenju in delu ožje in širše družbenopolitične skupnosti in o posameznih dejavnostih, interesnih skupnostih in zadevah splošnega družbenega pomena.

Določene so tudi odgovornosti urednika in uredniškega odbora ter pravice do preklica ali popravka objavljenih informacij, če niso točne oziroma če sporočilo ne ustreza za javnost.

Pravilnik je sprejet; toda s tem še ni zagotovljeno redno obveščanje delavcev o omenjenih vprašanjih. Zlasti morajo sporočati vodilni delavci poslovne informacije, družbeno politične organizacije politične informacije in delegati samoupravne informacije.

Lakota Franc

NA DOLENJSKO

»Jutri bomo šli na Dolenjsko k stari mami«, je dejal Tatjana oče.

»Jaz ne bom šla,« je dejala. »Zdaj, ko imamo avto, bi pa res lahko kam šli,« je dejal ata.

»Če se homo peljali z avtom, potem grem z vami, šla pa ne bi, me preveč noge bolijo,« je dejala štriletna Tatjana.

15 LET GLASILA GG BLED

Interno glasilo GG Bled je začelo izhajati 1962. leta pod naslovom "Informacije GG Bled". Leta 1964 je glasilo dobilo naslov "Preseki". Prvi urednik in pisec pretežnega dela prispevkov je bil Tone Svetina, takratni sekretar GG Bled, sedaj eden najbolj znanih in uspešnih slovenskih pisateljev vojnih romanov.

Glasilo je v vseh 15 letih izšlo v 115 številkah z naklado od 200 do 500 izvodov. Nagrade za objavljene prispevke so bile še zadovoljive. Leta 1964 je znašala nagrada za članek, ocenjen z A, 8.- din za tipkano stran, kar bi danes zneslo 27.- din ali 3,4 krat več.

Kljub stalno ponavljajočim se ugotovitvam, da glasilo ni pestro in da je preveč strokovno, kar je razvidno iz zapisnikov, pa danes tega glasilu ne bi smeli očitati. Članki so morda res bili predvsem s področja gozdarske stroke, toda za poprečnega bralca razumljivo napisani

in obenem koristni, saj so marsikomu poleg dopolnjevanja znanja omogočali širši vpogled v delo in poslovanje in spoznavanje zakonitosti družbenih procesov.

Verjetno z vsebino glasila še dolgo ne bomo zadovoljni. Moramo upoštevati, da uspešnega informiranja ne moremo izpeljati z glasilom, ki izhaja le šestkrat na leto. Članki so pre nizko honorirani. To vpliva na pestrost in kvaliteto prispevkov. Naklada je majhna, stroški za izvod pa vsled tega veliki v primerjavi z drugimi tiskanimi informacijami.

Za leto 1978 je odbor predvidel 8 - 10 številk glasila, kar bo stalo okoli 100.000 din. Verjetno svojega glasila zaradi nizke naklade, ki doseže komaj 500 izvodov, ne bomo mogli pogosteje tiskati in delavce sproti obveščati. Zato bi morali ponovno premisliti o že omenjeni skupni izdaji glasila z LIP Bled ali pa z GLG.

Lakota Franc

VEČ SMELOSTI PRI OBVEŠČANJU

Sredstva obveščanja so nenehno deležna izredne politične pozornosti, ki zahteva odkrit pogovor o dogajanjih. Naša ureditev rojeva mnogo vprašanj, na katerá je treba odgovoriti. Moč obveščanja je moč odločanja in jo mora osnovni proizvajalec uporabiti. Samoupravno obveščanje razbija monopol oblasti.

Uredništvo in politične organizacije v podjetju morajo zagotoviti avtonomno obliko obveščanja, ki bo v interesu večine. Informacija mora biti: samoupravna - od delavca, politična - od politične skupnosti in poslovna - od poslovnih struktur.

Birokratska glasila prinašajo zapisnike in "lakirane" vesti. Samoupravna glasila vzpodbujajo delavce k akciji, ki je v interesu večine. Kritika naj odpravlja protislovja, naj bo humana. Kritika, ki razgalja ali izničuje posameznika, onemogoči sporazumevanje. Vsebinsko glasila morajo določiti potrebe bralcev. Glasilo bi moralo imeti rubrike za posamezne TOZD. Številke naj bi izhajale vsaj mesečno. Pri urejanju bi morali sodelovati osnovni proizvajalci.

Vse bralce vabim k aktivnemu sodelovanju.

Urednik

SEMINAR

KAKO PISATI?

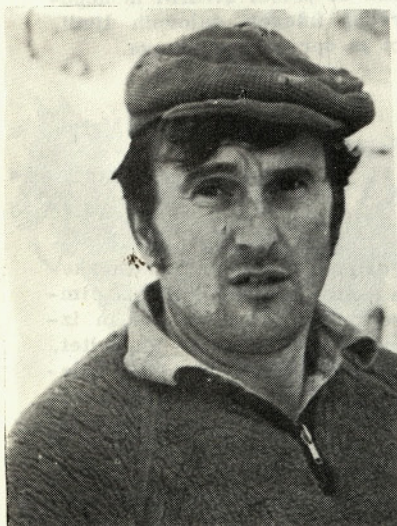
Decembra in januarja je bil seminar na Mašunu na tano normiranje poseka in spravila. Predavala sta ing. Rebula (GG Postojna) in ing. Kilnar (GG Bled). Glavni namen seminarja je bil zmanjšati režijske stroške v gozdni proizvodnji.

Seminarja so se udeležili zastopniki vseh GG-jev. Predavatelj sta bila deležna splošnega priznanja.

I. V.

Kunstelj Štefan - vodja skladišča - foto Veber I.

Pejčić Ivica - sekač

Tovariš TITO: "Ni vseeno, kako je napisana kakšna stvar. Ni dovolj pisati o nečem veliko, pri tem pa izgubiti merila o zanimivosti stvari, o kateri pišemo. Zato si prizadevajte pridobiti dober stil pisanja. Besedčenja ne trpim, še zlasti, ko nekdo naniza vrsto fraz, čeprav je mogoče neko misel povedati preprosto. Pri tem često uporabljamo tujke, za pojme, za katere imamo lepe in ustrezne domače besede in izraze. Pisati morate jasno, enostavno in resnično."

Tovariš ŠPIJLJAK: "Tovarniški časopisi bi morali bolj kot do zdaj spremljati delo delegatov in delegacij, obveščati delavce o tem, kakšna stališča naj delegati zavzemajo, s kakšnimi

težavami se srečujejo, za kakšna stališča glasujejo. Poleg tega bi morala tovarniška glasila vplivati na delegate, da se pri odločanju zavzemajo za avtentičen delavski interes.

V sredstvih obveščanja v organizacijah združenega dela je treba razvijati kritični pogovor, katerega, resnici na ljubo, ni dovolj niti v drugih časnikih niti v vseh družbenih strukturah. Tovarniška glasila bi morala biti bolj odprta za same delavce, za njihovo ustvarjalno politiko in predloge, ki ne bi rušili ljudi, ampak jasno pokazali na določene negativne pojave ter predlagali boljše rešitve. Delavska glasila morajo biti še bolj prežeta z delavsko dušo, več delavcev kot do zdaj mora pisati o svojih pogledih."

KAJ MENIJO BRALCI O PRESEKIH

Kunstelj Štefan: Pogrešam prispevke o dogajanju v TOZD in aktivu ZK. Nič ne izvemo o stikih podjetja z inštitutom, poslovnim združenjem, krajevnimi skupnostmi itd. Delavci imajo probleme, katere bi preko glasila rešili hitreje. Zanima me položaj gozdnega delavca v naši skupni politiki nagrajevanja po delu.

Pajić Ivica: Mi Bosanci malo razumemo. Pogledamo slike in prečitamo le nekatere članke. Radi bi tudi kakšen prispevek v srbohrvatskem jeziku.

Ribarič Alojz: V Presekih si želim več slik. Všeč mi je, če tu srečam znan obraz. Rad čitam o gozdarstvu. Premalo pišemo o delovnih uspehih, novih stanovanjih in dobrih delavcih.

I. V.

Ribarič Alojz - sekač - foto Veber I.

USKLAJEVANJE INTERESOV V DELEGACIJAH ZAHTEVA VEČ STIKOV DELEGATA Z VOLILCI

Izteka se delo sedanje delegacije v samoupravnih interesnih skupnostih. Da bi se lahko bolj posvetili vsebini dela bodoče delegacije, je vsekakor potrebno oceniti delo delegacije sedanje- ga štiriletnega mandata.

Res, da smo orali ledino, in da gre priznanje posameznim delegatom. Vendar pa po moji presoji delo delegacije ni v celoti doseglo svojega namena. Za to ne gre obsojati le nje same, saj ji je delo zaradi specifičnosti delovne organizacije (razbit teren), dokaj otežkočeno. Tako je direktna povezava z bazo skoraj nemogoča. Čeprav na prvi pogled nepomembno, pa je vendar zelo važno vprašanje, kdaj naj se delegacije sestajajo, ter kdaj in kje naj se zaradi odločanja sestajajo delovni ljudje. V rednem delovnem času je nemogoče, izven tega pa je udeležba minimalna. To se je izkazalo pri javni razpravi o predlogu samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih zdravstvenega varstva. Razlaga samoupravnega sporazuma je bila organizirana izven rednega delovnega časa za TOZD Pokljuka, avtoprevoznitvo, gradbeništvo, skupne službe in KS Bled. Delovni ljudje in občani naj bi s pripombami in predlogi pomagali oblikovati dokončen predlog sporazuma, ki ga bodo sprejeli delegati na seji skupščine Ob-

činske zdravstvene skupnosti. Čeprav je področje zdravstvenega varstva zelo zanimivo za osebni interes posameznega delavca, oziroma občana, je bilo na seji le 25 udeležencev.

Vprašujem se, kako naj bo pri tem delo delegata uspešno in v splošno zadovoljstvo delovnih ljudi, ki so ga izvolili? Nekateri menijo, da pri nas ni ničesar, o čemer bi se splačalo razpravljati, saj bi itak ostalo vse pri starem. Vendar pa to ni res. Saj se je izkazalo, da je prav samoupravni sporazum o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva na predlog javne razprave doživel precejšnje spremembe. Osnovna značilnost sedanjega predloga je dodatna razširitev skupin, ki ne prispevajo k zdravstvenim storitvam (npr. otroci). Po drugi strani pa je skróčen obseg storitev, za katere uporabniki prispevamo iz lastnega žepa. Nekateri denarni zneski iz sčuzna prispevkov pa so popravljeni. Močno okleščena, prej predlagana participacija uporabnikov, ima za posledico večjo prispevno stopnjo. Ta pa ne bo prizadela le bolnih občanov, ampak vse delovne ljudi po enaki stopnji. O podrobnostih samoupravnega sporazuma zdravstvenega varstva bom še poročala.

Na sejah skupščin SIS rešujemo

dokaj pomembne zadeve. Na dnevnem redu je vedno tudi točka "delegatska vprašanja". Zato menim, da je v bodoče v naši OZD v prvi vrsti potrebno urediti direktno kontaktiranje z bazo. Če ne gre drugače, predlagam posebno interno glasilo, preko katerega naj bi delovni ljudje obveščali izvoljene delegate o problemih, ki naj jih posredujejo na sejah skupščin SIS. Delegati pa naj bi o poteku sej kratko poročali.

Delegat mora predelati ogromno gradiva, da se vsaj delno spozna s področjem, na katerem zastopa svojo delovno organizacijo. Udeleževati se mora sej, in vse to brezplačno, v prostem času. Še taka prizadevanja posameznikov pa ne rodijo pravega uspeha, če ni stalne povezave z delovnimi ljudmi. Mislim, da od tod izvira mlačnost nekaterih delegatov, ker za svoja prizadevanja ne najdejo pravega uspeha.

Zato apeliram na vse delovne ljudi v OZD, da se v bodoče bolj povežemo in sodelujemo. Delo delegatov bo le na ta način dobilo pravi pomen; do izraza bo prišel stvarni in neposredni interes delovnih ljudi, kot to opredeljuje ustava.

Malči Metul

IZ KRAJEVNE SKUPNOSTI BOHINJSKA BISTRICA

Krajevna skupnost pokriva področje spodnje bohinjske doline; prične se v Soteski, zaključuje pa se z Ukancem oziroma Savico. V njej živi 2800 krajanov v 13 naseljih. Največje naselje je Bohinjska Bistrica, ki je obenem tudi upravno in gospodarsko središče krajevne skupnosti.

Pred nami so naloge, ki jih je treba reševati vzporedno z razvojem in realizacijo komunalnega programa. Najbolj pereč

problem je izgradnja avtobusne postaje v Bohinjski Bistrici, ki je sedaj na samem cestišču II. reda, nadalje izgradnja kulturnega centra v Bohinjski Bistrici, asfaltiranje tistih prometno najbolj obremenjenih cest, zlasti pereča pa je izgradnja ceste Brod - Savica in cesta na Ravne. Vse to pa bo mogoče uresničiti le s pomočjo krajanov, z njihovim samopriskom in z znatno pomočjo gospodarstva, ki deluje na našem področju,

Z ozirom na razvoj smučarskega centra na Kobli je treba čimprej pridobiti investitorje za izgradnjo gostinskih kapacitet. Zazidalni načrt, ki je bil izdelan in sprejet v letu 1977, predvideva dovolj prostorske površine, zato glede tega ni ovir. Z večjimi problemi pa se srečujemo pri investitorjih. Potrebujemo vso podporo in pomoč družbeno političnih organizacij in občinske skupščine, sicer danim nalogam ne bomo kos.

S. Z.

POMENEK S PRIDNIM ČLOVEKOM

V drugi polovici letosnjega januarja, ko je na novo zapadel sneg, sem z beležko v roki potrkal na Debelakova vrata v Dvorski vasi. V veži je prijetno zadišalo po žganjekuhi.

Kot vedno je bil tudi tokrat 49-letni Anton Berdajs, po domače Debelak, nasmejan in prijazen. Povedal sem mu, kaj me je prineslo in že sva sedla k peči. Pa tudi že lani kuhanega je prinesel na mizo. Mrzlega pa tako, da šele "potlej pogreje". Žena Metka je začela z mize pospravljati preko noči posušeno "goro nudeljnov". Neprisiljeno sva kramljala, potem pa naenkrat prešla na "pravo" temo.

"Debelak, vaš novi hlev, ki je bil zgrajen koncem predlanskega leta, je znan daleč naokoli. Kakšne razsežnosti pa ima?"

"Kar velike. V njem je prostora za 40 glav govedi. Vse je sodobno urejeno in šele danes prihajam do spoznanja, kaj vse nam je manjkalo."

"In kakšna je vaša blagovna proizvodnja, mislim na tisto, ki prihaja iz hleva?"

"Lani smo namolzli 42000 litrov mleka, oddal pa sem tudi tri tone mesa."

"Kaj in koliko pa zvlečete s polja?"

"Ja, glavni proizvod je krompir. V preteklem letu sem ga pridelal 20 ton, težava pa nastane s prodajo. Potem pa seveda krmne rastline in predelava sadja."

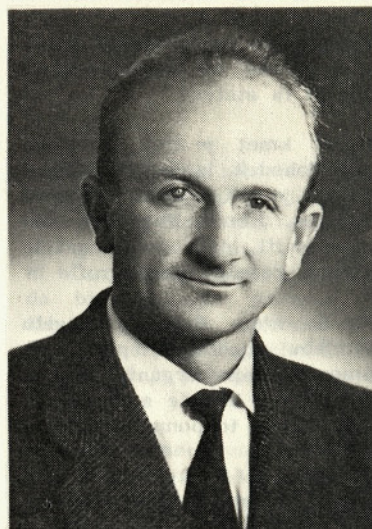
"Pri nas teče intenzivno gospodarjenje: velik pridelek z manj površine. Kaj pa gnojenje?"

"Hlevskega gnoja je dovolj. Letno ga strosim na njive in travnike 180 do 200 ton. Ker pa je zemlja manj bogata z dušikom, zmečem še kakšnih 8 ton ustreznega NPK gnojila."

"Kakšna pa je pravzaprav površina vaše obdelovalne zemlje?"

"V svoji lasti imam 10 ha, v najemu pa tri."

"Kaj pa vaši gozdovi? Pravimo, da so le-ti zlata rezerva za najhujše in steber vsakega kmečkega gospodarstva. To drži tudi za vas?"

Anton Berdajs, p.d. Debelak

"Pa še kako! Brez gozdov tudi hleva ne bi bilo. Vseh gozdov imam 13 hektarjev s približno lesno zalogo 3000 m3 iglavcev in 1000 m3 listavcev. Letni etat pa znaša 50 m3 iglavcev in 10 listavcev. Zadnjih nekaj let sekam seveda več."

"No, ker sva že ravno pri lesu, kakšen posluh pa so imeli do objekta dodeljevalci lesa za domačo porabo?"

"Potrebe po lesu so bile velike. Vsega 100 m3. Ker je bila to velika količina, so mi jo dodelili v dveh obrokih, se pravi v dveh letih. Zato je bilo nekaj težav."

"Kaj pa HKS pri obratu za kooperacijo GG Bled. Ste tam kaj dobili?"

"Da. Veliko razumevanja in deset milijonov. Pa še v najtežjih trenutkih. Zelo sem bil vesel in tega tudi ne bom pozabil."

"Že preje sva se pogovarjala o dodeljevanju lesa za domačo porabo. Kaj vi o tem mislite na splošno?"

"Škoda, da sta 'tista dva kubička ugasnila'. Tam, kjer se gre do kmeta zares, mora biti vsak dan tudi kakšna 'dila' pri roki. Tako pa je sedaj treba čakati mesece za odobritev tudi za ta dva. Prav pa je, da je za večjo količino potrebno zaprositi pristojen svet."

Nevsakdanji dovoz na mehanizirano skladišče - foto Veber I.

"Koga imate za 'pravega' kmeta in komu bi potemtakem vi dodelili ta status?"

"Pravi kmet je tisti, ki vleče svoj dohodek iz brazde. Zopet drugače je, če je eden zakoncev zaposlen. Komu bi pa tak status dodelil, sem pa že rekel, oziroma raje ne ponovim."

"Vi še niste delovali v svetu lastnikov gozdov ali podobnem samoupravnem organu. Ali bi tako vlogo v bodoče sprejeli, če bi se vam za to ponudila priložnost?"

"Veste, praktično sva za vse delo z ženo Metko sama. Hči je gimnazijka in bo že jeseni na univerzi, mlajši, Tonček, pa obiskuje srednjo kmetijsko šolo v Mariboru. Medva pa delava, kot temu pravimo, "od vid" do vid", pa sem res že tako preobremenjen. Navsezadnje pa, če bi tako hoteli tisti, ki bi me izbrali, bi tudi za tako opravilo našel čas."

"Kaj pa reorganizacija, delitev gozdarske dejavnosti na TOK in TOZD. Kako gledate na to?"

"Menim, da je bila dosedanja oblika dobra. Jaz bi jo obdržal, takšno, ali vsaj podobno, kakršna bo pa ta, smo pa že imeli."

"Za v bodoče me pa malo skrbi, da ne bi prevečkrat zmanjkal kakšen dinar za vzdrževanje gozdnih potov, izgradnjo novih vlak, pa morda še česa. Zato bo potrebno novo obliko speljati tako, da ne bo kmečki kubik preobremenjen. Saj veste, vse se suče okrog dinarja. Zato tudi nenehno iskanje novih oblik, čeprav včasih z nasprotnim učinkom, kot si ga želimo."

"Kaj pa cena lesa? Precej odajate, pa je vprašanje toliko pomembnejše."

"Menim, da je cena kakovostnega lesa prenizka v primerjavi z drugimi proizvodi, ki jih srečujemo v trgovinah. Vendar pa kmet delo porazdeli čez leto tako, da čas sečnje prenese v zimo, ko je z deli na polju razbremenjen. Seveda mora vse delo, od poseka pa do spravila

k cesti, opraviti sam. Dandanes so tuje usluge zelo drage."

"Kaj pa gojitvena in varstvena opravila v lastnem gozdu, do katerih imate predpravo?"

"Z gozdom imam veselje. Nenehno spremljam rast in razvoj drevesc, ki so jih zasadili gozdarji. Da bi pa sam opravil obžetev, premazovanje sadik ali pa samo sadnjo, sem vam pa že rekel, da zaradi preobremenjenosti ne zmorem. Vsa ta dela opravijo gozdne delavke z veliko natančnostjo vsako leto. Naj se jim ob tej priložnosti javno zahvalim."

"Debelak, počasi se najin razgovor bliža h koncu. Skoraj bi vas pozabil povprašati, kdo že vse si je ogledal vaš novi hlev?"

"Nekatere štajerske in pomurske gozdno gospodarske organizacije so pripravile svojim kooperantom ogled hleva. Sicer pa prihajajo domačini od Sorškega polja do Rateč. Nemalo pa sem bil presenečen, ko so se nekega dne ustavili na našem dvorišču "boljši" avtomobili. Osrednja

osebnost je bila soproga predsednika vodilne stranke v turški vladi (njenega imena se ne spominjam). Po poklicu je inženirka agronomije in se je zanimala domala za vse. Pomenkovala sva se še celo o skupinsko postopnem gospodarjenju z gozdom."

"In še na koncu: ali poznate naše Preseke? Če jih, ali jih prebirate, kaj se vam zdi najzanimivejše in kaj v njih pogrešate?"

"Ja slišal sem že zanje, videl in bral jih pa še nisem. Prav rad bi segel po njih, še posebno v dolgih zimskih večerih, ko pridem iz hleva. Če jih že kmetje ne dobivamo, vsaj tisto številko mi prinesite, v kateri bo najin pomenek."

"Hvala lepa za ta pomenek, Debelak. Tudi tisto številko Presekov bom prinesel, pa še vaša slika bo notri!"

Tako sva nehala. Morda je pa že tudi čakal, da sem odšel, saj je bilo za "pront" treba podstaviti drugo posodo...

Nikolaj Lapuh

Franc Potočnik - socialni delavec za severni del gorenjske regije - foto GG Bled

ŠTEDNJA ALI BIROKRATIZEM

Pri našem podjetju smo pričeli zelo vestno štediti. Pokažimo, da smo dobri gospodarji in pravi Gorenjci - kje drugje pa je varčnost, urejenost in natančnost doma. Le nekaj deset kilometrov od nas, kjer se nima jo več za Gorenjce, kroži mnogo domisljic in šal o varčnežih, ki pa niso le varčni, ampak že kar skopi. V vsaki šali, v vsakem opravljanju, je mnogo napihnjene, pretiravanja, del pa je vedno resničen.

Ljudje moramo biti delu in stanu primerno oblečeni. Meščan po meščansko, kmet po kmečko, delavec v tovarni svojo obleko, delavec pri gradnjah svojo. Tudi gozdarji so bili vedno specifično oblečeni. Primerno razmeram na terenu in v hribih, kjer so naša delovišča. Zato so bile vpeljane uniforme in delovne obleke.

Zadnje čase pa se nam zdi, da za nekatere delavce to ni več potrebno. Morda nekateri mislijo, da gozdar vse delo opravi kar iz avtomobila. Ti ne mislijo prav, gozdarji pa, ki bi tako delali, bi slabo delali. Pa

ne samo pri delu, tudi v družbi bi bilo še vedno potrebno nekaj predstavljati. Ne le z delom in primernim obnašanjem, ampak tudi z obleko oziroma uniformo. Sedanje stanje ni v redu, ni nam v čast in ponos. To dokazuje tudi nekaj primerov iz lanskega leta.

V septembru lani je umrl spoštovan starejši inženir. Bil je gozdar z dušo in telesom. Po obnašanju in mentaliteti. Njegova želja in verjetno želja sorodnikov je bila, da ga na pogrebu spremlja čim več gozdarjev. Tudi pokopljejo naj ga gozdarji v uniformah.

Obvestili so nas od obrata do obrata, od revirja do revirja; čim več gozdarjev v gozdarskih oblekah na njegov pogreb. - Lepa zamisel, a žal skoro neizvedljiva. Ker smo Gorenjci, varčujemo in zato že leto dni ne moremo dobiti oblek, kakor smo jih dobivali doslej trideset let. Ni več denarja za to, ni več fondov, kdor hoče imeti obleko, naj si jo nabavi sam. - Na pogrebu pa blamaža. "Gozdarskih" oblek vseh barv in

krojev, ki pa so bile le lovske; večidel "zavednih" gozdarjev pa v svojih civilnih oblekah. Pravih gozdarskih oblek niti toliko ni bilo mogoče spraviti skupaj, da bi pokojnika pokopali vsi štirje gozdarji uniformirani. Neprijetno je bilo pogledati četrtega, ki je pokopaval v civilni obleki.

V istem mesecu velika gozdarska prireditev "tekmovalje sekačev v Kranjski gori". Potekla je strokovno in družabno, zanj je bilo treba veliko truda in priprav. - Zopet parola: čim več gozdarjev, vsaj organizatorjev in sodnikov, naj se prireditve udeležijo v uniformah. A naših oblek ni več - ali so pa stare in ponošene. Škoda, prireditev bi bila še lepša, če bi bili gozdarji gozdarsko, ne pa frajersko ali džinovsko oblečeni.

Koliko bo še takih primerov, ki nam ne bodo v čast? In kdo jim botruje? Ali ne poleg naše mlačnosti, otopelosti, nezainteresiranosti tudi skopost in trmoglavost opiranje na predpise in paragrafe? Spominjam se svetovne razstave gozdarstva pred nekaj leti v Münchenu. Ne mislim, da bi nam morali biti v vsem vzor, toda avstrijski in nemški gozdarji so množično prihajali na to razstavo uniformirani. Skoraj da mi je zadisalo po militarizmu. Mi pa smo zašli v drugo skrajnost, kot da bi nas bilo sram svojega dela in stanu. Nazadnje lahko govorimo tudi o naši strokovni zavezi. Ne samo z delom (predvsem kubiki), ne samo z znanjem, ampak tudi s to navidezno malenkostjo pokažemo, da nekje smo. Velikokrat zaradi birokracije ne moremo pokazati, da smo iz zelene stroke, kakor to pokažejo po vsej Evropi in po vsem svetu in kakor so to pokazali tudi naši predniki, pa tudi naš umrli stanovski kolega inženir...

V nedostopnih zeleniških terenih so nam žični žerjavi še vedno v veliko pomoč - foto M. Zupan 1976

Marjan Zupan

NAŠ ČRNI HUMOR

Menda je uredništvo "Presekov" izvedelo, da bodo takoj v začetku leta v računovodstvu našega podjetja po posebno kompliciranem postopku izdvojili sredstva za nakup štirih novih gozdarskih uniform. Te so namreč postale tako redke, da bi delovni organizaciji prišle zelo prav, če bi letos slučajno umrl spet kak gozdar, ki bi želel, da ga pokopljejo njegovi stanovski tovariši.

Če bi oblek še vedno ne bilo, bi bilo nevarno, da bi si kak pokojnik gozdar pred smrtjo zaželel, da ga pokopljejo v zasmlenih in zamazanih sekaških oblekah.

To bi se namreč lani kmalu zgodilo pokojnemu ing. Ravniku.

MAR

Posvet pri zdravniku naše obratne ambulante, dr. Tancarju - foto GG Bled

DELO SINDIKATA PRED LETI IN DANES

Pred leti je imela sindikalna podružnica nekoliko drugačne naloge kot danes.

Ker je bil zbor delavcev v glavnem samo 1 - 2 krat letno, smo sleherni akt, ki je bil v javni razpravi, reševali po preteku javne razprave poleg sej ODS tudi na sejah odbora sindikata. Organizacija krvodajalstva, izletov in reševanje socialnih problemov ter drugo sindikalno delo je bilo na isti stopnji kot je danes.

Poleg tega smo oskrbovali delavce z ozimnico. Vsako leto smo ob začetku jeseni pisali v razne kraje za odkup jabolk. Z najugodnejšim ponudnikom smo potem na licu mesta (običajno na Štajerskem), sklenili pogodbo za nakup in dovoz kvalitetnih zimskih jabolk raznih vrst. Letno smo posredovali prodajo dva do 3 kamione jabolk našim delavcem. Ker je bil šofer redno

zaposlen, jih je dovažal ponoči od 1 h do 3 h. Prevzem sadja sredi mrzle jesenske noči ni bil prijeten. Nekaj popoldnevov smo jih potem prodajali delavcem po odkupni ceni, prej pa smo zbirali zaboje.

Pri delu nas je vzpodbujala misel, da bodo družinski člani, predvsem otroci, tako dobili več jabolk, kot bi jih dobili po dnevni ceni. Posredovali smo tudi nabavo vložene zelenjave.

Na razne tovarne smo se obračali za ostanke blaga. Dostavljalo pa nam jih je tudi Gozdno gospodarstvo Bled. Tudi te smo delili delavcem ob popoldnevih. Zavedali smo se, da vsi člani kolektiva niso bili povsem zadovoljni z dobljenim blagom, vendar nas je osrečevala misel na njihove žene, otroke, ki bodo veseli pisanih paketov.

Kasneje so se sindikalne pod-

ružnice preimenovala v sindikalne odbore, sindikalni odbor GG pa se je preimenoval v koordinacijski odbor sindikata.

Danes ni več naloga sindikata skrbeti za ozimnico in podobno. Odbori posvečajo sedaj poleg sindikalnega dela večjo skrb športu. Člani kolektiva se lahko vključijo v razne športne dejavnosti in sodelujejo na tekmovanjih preko športnega referenta sindikalnega odbora.

Na voljo so karte za žičnico Kobla po znatno nižji ceni, kot so v redni prodaji. Podpiramo gledališko dejavnost tako, da ji dodeljujemo sredstva. Zato odbor sindikata za vsako predstavo po nekaj brezplačnih vstopnic za svoje člane.

Rozka Pretnar

PARTIZANSKA KULTURNA PRIREDITEV NAD TALEŽEM

Komur so kraji okoli Radovljice in Ribnega vsaj malo znani, je morda za Talež že slišal. Talež leži sredi gozdnatega severnega pobočja Jelovice, nad desnim bregom reke Save, točno med Radovljico in Ribnem. Na Talež pelje danes dobra makadamska cesta, do nje pa se pride tako iz Radovljice kot tudi iz Podnarta, Kroke in Kamne gorice. Na Taležu je oskrbovana prijazna planinska koč, od tu je lep pogled na Karavanke in blejsko kotlino. Cesta vodi še naprej na Jelovico in na znano Vodiško planino s Partizanskim domom.

Če se povrnemo malo v čas okupacije, tod še ni bilo ne cest ne planinskih domov, le slabi kolovozi in partizanske steze. Celotno pogorje Jelovice je dobro znano iz NOV, saj je vodilo nešteto partizanskih poti z Gorenjskega prek Jelovice na Primorsko in obratno.

V juliju 1944 leta, ko so kmetje po obronkih Jelovice pospravljali seno po svojih košeninah, je deset minut nad Taležem, na

Kodrašci, taborila karavelska skupina gorenjskega odreda, ki je štela okoli štirideset borcev. Le-ti so imeli nalogo, da so iz gorjanskega, blejskega in radovljiškega področja sprejemali nove borce in prenašali vso potrebno opremo in hrano za partizansko vojsko naprej prek Jelovice na Primorsko.

Ta karavelska skupina je imela v svojem sestavu tudi igralsko skupino z 8 do 10 člani. Njen kulturni referent je bil Ferdinand Mohor - Nande. Le ta je zrežiral igrice - partizansko satiro "Gospod Lisjak"; ime avtorja sem pozabil. Ost satire je bila naperjena proti vsem, ki se do tedaj še niso mogli odločiti, h kateri strani naj bi se priključili. Prireditev je bila v nedeljo popoldan na prostem na Kodrašci. Poleg partizanov, pripadnikov VOS in terencev, kar jih je bilo takrat na Jelovici v bližini Kodrašce, je na prireditev prišlo še okoli 150 domačinov iz Ribnega in Radovljice. Vse obleke in potrebne rekvizite za igro so prinesli kulturniki-aktivisti iz Ribnega.

Takih prireditev je bilo kasneje še več, npr. v "Ameriki", to je na planjavi južno od Taleža.

Marsikdo bi dejal, da to ni bilo nič posebnega, da so bile take prireditve tudi drugod. Da, res so bile, toda ne pred nosom glavnega štaba gestapa za Gorenjsko na Bledu, ki je po zračni črti le kakih 5 km oddaljen od Taleža, do Radovljice pa je le streljaj. Kot že večkrat se je tudi to pot našel izdajalec: dekle, ki je bilo na prireditvi, je vest prinesla gestapu. Zarana drugo jutro, bilo je okoli tretje ure, je prihitel v taborišče obveščevalec s sporočilom, da bo tistega jutra hajka. Obveščevalec je to zvedel od pripadnika nemške policije. Partizani so takoj začeli pospravljati svoje reči. Še preden so se začeli umikati iz taborišča na Kodrašci, so že priletele prve granate iz nemških minometov. Partizani so vedeli, da bodo Nemci rinili navzgor proti Kodrašci in dalje na Jelovico; zato so se zvito umaknili navzdol proti Savi. Nemci so jo res mahnili navzgor in zadeli seveda v prazno. Takšna partizanska taktika je Nemce spravljala še v večjo besnost. Noč, ki je bila vedno partizanska zaveznica, je prinesla preobrat, Nemci v dolino, partizani pa v hribe. To so bili sicer težki pohodi, toda žilavim partizanom Nemci niso mogli priti do živega. Tudi ni bilo mogoče na čisto prečesati takih pogorij kot je Jelovica, Pokljuka ali Mežakla.

Jože Ambrožič

Redek pogled na vrhove Julijcev s platoja Mežakle - foto GG Bled

»HOČEMO KINO«

Taki so napisi po Bohinjski Bistrici, tudi na ostanku stavbe nekdanjega kulturnega doma oz. kino dvorane, ki je zaprta že 3 leta. Zahteve in želje mladih.

Bohinj ima že več kot 100 letro tradicijo amaterskega kulturno prosvetnega delovanja (petje, glasba in gledališko poudarjanje se je pojavilo kot nuja delavcev v Zoisovi železarni).

Trenutno pojejo samo še na pogrebih in na Kravjem balu. Gledališča ni brez dvorane. Danes žal tudi igralcev skoraj ni. Kino je bankrotiral. Prevladujeta televizija in udobje pod domačo streho. Da trenutno vse razpada, potrjujejo prazne stavbe: kino dvorana, Zoisova graščina, Rodica, in kar pet stavb stare osnovne šole. Telovadnico smo dali v najem Filbu Bohinj. Ali so objekti res tako poškodovani po potresu in neuporabni?

Vse kulturne, športne prireditve in zbori občanov so v novi osnovni šoli dr. Janeza Mencingerja, ki pa je že preobremenjena.

Ideja o novem kulturnem centru ni nova. Pričeli smo ga že graditi leta 1959, pa je bila potreba po samopostrežni trgovini in prostoru za zaposlitev žena večja. Danes vidimo, da je bila preusmeritev upravičena. V dvorani Boh. Češnjica, ki je trenutno najboljša, ni življenja.

KS in družbeno politične organizacije so že sicer po dolgem času, predvidele potrebo po kulturnem centru. Imel naj bi večnamensko, vsaj 400 sedežno dvorano za prireditve gledališča, zборе volilcev in kino predstave in potrebne stranske prostore za vaje in seje. Seveda mora celotna stavba ustrezati željam gledalca, izvajalca in turista.

Te potrebe se pojavljajo že v vseh KS Bohinja. Vse lepo in prav - Bohinjci nimamo istega jezika - želje so velike. Brez dvoma je Boh. Bistrica center,

ki ima tudi zaledje. Urbanistični načrt kraja dovoljuje gradnjo kulturnega centra na prostoru sedanje opuščene kino dvorane.

Ob že mnogih samoprispevkih in še nedokončani osnovni šoli si kar težko privoščimo referendum.

Stroški izgradnje se z vsakim letom samo večajo. Naraščajo pa tudi potrebe po kulturni vzgoji in razvedrilu. To nam kaže vedno večji obisk na predstavah, ki jih za sindikate organizira kulturna skupnost občine ali DPD Svoboda "Tomaž Godec"

Kultura mora postati last delavskega razreda, last samoupravljalcev. Zato čimprej poiščimo skupen jezik in sredstva.

Lovro Strgar

BOHINJSKI ALPINISTI

Bohinjski alpinisti so večinoma študentje. Konec decembra so dosegli izreden športni uspeh. Prvi so preplezali pozimi Zlatorogove police. Ta podvig je bil predviden za prihodnje desetletje, sedaj pa se lahko primerja z našimi uspehi v Himalaji.

Lojze Budkovič v steni - foto Veber I.

ŽEPNA KNJIGA

Ljubitelji knjige so mogoče že opazili novo knjižno zbirko zanimivih knjig vseh vrst po presenetljivo nizkih cenah.

Gre za novo zbirko v moderni žepni vezavi, v kateri je zastopano branje vseh vrst: romani in povesti znanih tujih in domačih pisateljev, vojno dokumentarne zgodbe, fantastika, priročniki, vmes je celo Ivačičeva kuharska knjiga. Kaže, da skušajo slovenske založbe (nove žepne zbirke ne izdaja samo ena, ampak skupno 7 slovenskih založb) tokrat res ponuditi bralcem zanimive knjige po zelo nizkih cenah: večinoma so po 30, 40 in 50 din, najcenejše celo po 20 din. Ker so vmes obsežni romani, nam primerjava s trdo vezanimi knjigami istega obsega pokaže, da so te nove žepne knjige naprodaj za četrtno do tretjino običajne cene.

Zlatorogove police so tri kilometre dolga smer v Severni triglavski steni. Zaposlili smo bodočega gozdarskega inženirja Lojza Budkoviča za zapis, ki ga bomo objavili v dveh naslednjih številkah Presekov.

Urednik

O MOGOČNEM TRIGLAVU IN BOHINJU POD NJIM

III. odlomek

V starih nemških in avstrijskih leksikonih piše, da je dve ali večramni križ patriarhov križ, papežki križ pa da je troramni.

Nekateri znaki bohinskih hiš ali rodbin so sestavljeni iz več znakov, le-ti pa so tudi vrezani v brade starih ključev. V Bitnjah št. 4 (sedaj št. 9) se pravi po domače "Bajboda". Po izročilu je bil stari rod pri tej hiši lastnik Ajdovskega gradca. Za hišni znak imajo etruščanski "A I". Še danes je živa pripoved, da sta bila v starih časih pri hiši le dva Jozeljnova neboročena brata. Eden je spodaj na njivah sejal, drugi pa je v strminah Krasa pasel koze in ovce ter igral na starinsko piščal. Pastir je vpil dol v dolino: "Gosto sej!" oni z doline pa pastirju nazaj: "Bendačevo zašpilaj!"

Mislím, da je v tej povesti skrita neka daljna legenda. Govora je o "Jozeljnovih dvojčkih". Bohinjsko in sploh gorenjsko "Joža" in "Jozelj" je šele v poznejši dobi spojeno z Jožefom, prvotno pa je to pomenilo "Ježo" ali "Ješo", to je zemeljsko peč (vulkan), kar je bilo božje narave ter "ježo" ali "ješo", ki je bila delo človeških rok ob pomoči bogov, čemur dandanes pravimo "plavž" ali "visoka peč". Dalje je v tej povesti skrit pastir - godbenik (Godin, Gadin), ki je ob lepi melodiji govoril z bogovi in prosil blagoslov bodoči letini, medtem ko je njegov brat sejal. V besedi "Bendač" je verjetno skrito "Vend" in "bandati, vandrati", o čemer tudi zgodovina uči, da so to tudi bili.

V Bohinju sta še dva hišna primka, ki spominjata na nekdanje paganske vojvode. To je "Ajč", "Ajdč", "Ajdič" v Kamnjah št. 19 (sedaj št. 7) in enako ime v Češnjici. To dokazuje, da je "Ajd, Vajda, Bajboda" = Vojvoda, "Ajč, Ajdč, Ajdič" pa Vojvodič, potomec

prejšnjega ali pa polplemič, kosez. Popolno pisanje "Vojvoda" je še ohranjeno in to v Bohinjski Bistrici, medtem ko je na Brodu hišno ime "Jevóda", v Kamnjah pa "Jevódovc", od koder izhajajo "Sodji".

Priimek "Sodja" pa je v zvezi s "Sabja" (= Vodja) ali krajem "Sabat", "Sobot", kar je zopet povezano s čaščenjem Triglava ali Triperuna. V Bohinju sta dve hišni imeni "Sobodin", eno na Brodu, drugo v Kamnjah.

Za rodbino in hišo "Crkonek" je ostalo v izročilu, da so bili oni lastniki prvotnega svetišča na Brodu, ki se je pozneje razvilo v sedanjo cerkev. Za hišni znak imajo tri strehe, eno nad drugo. Stari ljudje so mi pravili, da so nekoč govorili, da so ti ljudje znali odganjati nesreče in hude duhove in da so se pokrivali s tremi pokrivali, če drugače ne, vsaj z dvema tankima kapama pod širokokrajnim klobukom.

Mogoče so to bili svečeniki nekdanjega boga Triglava ali Triperuna, za katerega navajajo, da so ga v Bohinju zelo dolgo zvesto častili. Celó v razpravah glede izvora imena Radovljice po sončnem božanstvu "Radolu" piše, da so v Bohinju posebno častili Triglava. Isto potrjuje posredno tudi navedba v knjigi "Slava Vojvodine Kranjske", kjer je zapisal Valvazor v knjigi VIII (str. 828), da so Bohinj-

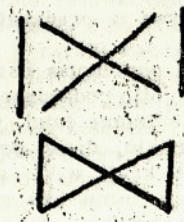
ci nekoč odpravili svoje poslane do papeža v Rim, da bi prosili kake blagoslovljene stvari za svojo zemljo, ki ni rodovitna, pa jim je papež ukazal zidati cerkev Svete Trojice. Taká cerkev v Bohinju še dandanes ni pozidana. Verjetno so imeli Bohinjci toliko svojih svetih krajev, da se niso mogli zediniti za novo cerkev, ali pa jim je zadostoval kraljevski Triglav.

Zmeda v veri je nastala pod nasilnim ponovnim pokristjanjevanjem že iz Ogleja pokristjanjenih Bohinjcev s strani Bavarcev in Frankov, Ljudje so bili zbegani in so ostali kar pri svojem starem - vsaj po srcu, ker se jim je zdelo to še najbolj naravno in pošteno. Iz modrovanja starih bohinskih očancev glede verskih zadev se spominjam, da so se pritoževali, da jim venomer očitajo, da so le na pol krščeni, kar da je obrekovanje. Čeprav imajo za krstitev v Bohinju številne primerne kraje in svete izvire in je vse to kakor tudi planine in vse drugo bog napravil, Voglej pa da jim je bil bližji kakor je gospodom Rim, že po večkrat kršeni!

Mislím, da je spomin na stare pravice pri Bohinjcih zopet oživel v času reformacije in kmečkih uporov, katerih so se udeležili v zelo velikem številu, saj je bilo s puntarsko kaznijo

Hišni znak pri "Švigeljču" (Kamnje št. 15, sedaj št. 1), ali "Spodnjem Švigeljču", u pot p'r tmo Švigeljč ali nekoč "Pr Žvabo". Pisanje po vrsti: Žvab, Žnidar, Čop. Pri hiši rojen tehnični risar in mojster Cojsovih fužin Andrej Rožič. Isti znak ima "Skalovc" (Bohinjska Bistrica št. 31) oziroma "Fajger" - pisanja: Preželj, Žvab, Sodja.

Hišni znak "Pri Spodnjem Ložanu", Log št. 29, pisanje: Žvab, Sedaj, Medja.

zaznamovanih za večne čase kar 84 hiš, ki so med zadnjo vojno nudile tudi največji odpor.

V Bohinju so bili Luterani; vendar je duhovnik iz Bohinja zagotovil pred versko komisijo, da pravega luteranstva in odpadništva v Bohinju ni. Iz tega sklepa, da je tedaj šla v Bohinju reformacija bolj v smeri obnove njihovih verskih in posvetnih pravic, ki jih je Bohinj imel še pod Oglejem.

Tako Perunova znamenja kakor tudi simbol orala - vse to je uporabljeno na starih knezoškofijskih in papeževih ter patriarhovih insignijah. Kakor je bilo pokrivalo bohinjskega "Cerkovnika" trojno, tako ima papež pokrivalo sestavljeno iz treh kron. V besedi "Cerkovnik" je skrito ime nekdanjega cerkvenega in posvetnega kneza, sicer ne bi bilo na čeladah iz Negove in Vač napisano "CIRJAK" in "SIRAK". Tudi črnogorski vladika Njegoš se je imenoval "SIRAK".

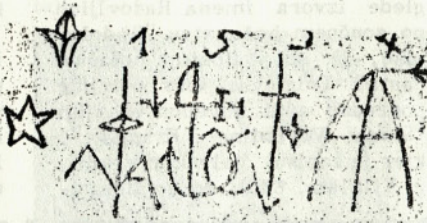
V zvezi s to besedo moram omeniti, da so Bohinjci nekoč izdelovali male sirčke, ki so jih pošiljali čez planine patriarhu. S tem je tudi potrjena zveza z Oglejem; mogoče pa je kaka zveza tudi v osnovah besede "sir" in "Sirak".

V zvezi s starimi bogovi moram tudi omeniti, da so bili ti upodobljeni tako, da so sedeli na prestolu s prekrizanimi nogami. S podobno prekrizanimi nogami je sedel na kamen zastopnik ljudstva, to je izvoljen kmet, ki je potem izročil oblast vojvodi ob ustoličenju na Gospodarskem polju. Podobno ima prekrizane noge menda tudi postava na kamnu pri Krkavčah. To je še ena vez iz pradavnine.

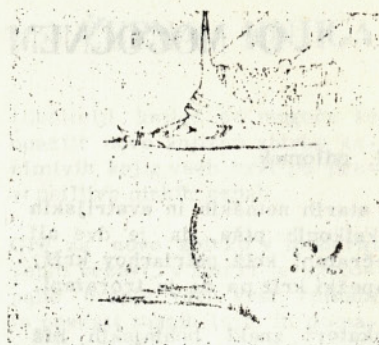
Bohinj še ni popolnoma raziskan. Kar je bilo odkopanega, so opravili večinoma tujci. Če tudi bi to držalo, da so prišli Slovenci v te kraje v VI. stoletju, bi kljub temu bila naša dolžnost do prednikov, da raziskujemo preteklost sami. Bohinjce so učili, da je bil Bohinj v starih časih nenaseljen, da je bil gosto zaraščen in močvirnat

in da je bil najprej "Radovljška planina". Izkopanine so pokazale, da ima Bohinj silno staro zgodovino, toda kljub otipljivim dokazom so še vedno trdili nasprotno in zmanjševali pomen najdenega. Celo bohinjski pisatelj dr. Janez Mencinger je pisal, da ni bilo na Ajdovskem gradu kaj posebnega, čeprav je v njegovem času še stalo ponekod obzidje, odraščnemu možaku do ramen. Mencinger je mislil, da je za železarno potrebna vodna sila, te pa na Ajdovskem gradu ni bilo. Pozneje so tam še raziskovali. Odkrili so železarno s pečmi na veter in mehove, ki je obratovala v predrimski in rimski dobi ter bila utrjena.

Nedavno sem bral v časopisu, da je nekdo napravil hudobno delo samo zato, da bi časopisi pisali o njem in da bi postal na ta način slaven. Na žalost je zgodovina pisala vedno in največ o ljudeh, ki so delali gorje. Dosti je napisanega o raznih kraljih, cesarjih in škofih - toda ne bohinjskih, kajti bohinjski Cesarji, Kralji, Škofi in Vojvodi so preveč navadni ljudje. Škoda je, da se o njih ni sproti pisalo zgodovine, ker bi bil marsikateri važen svetovni dogodek prikazan v resnični luči.

"Turška znamenja" ob stari tovarni poti v Štengah pri Obrnahu na vhodu v sotesko Save Bohinjske. Napis je vklesan v navpično skalno steno, ki je v pobočju na levi strani Save. Nad napisom je letnica 1554, ko so razširjali tovarno pot skozi sotesko in bohinjske karavane usmerjali proti severu.

Bojna ost ladijskega kluna antične galeje. V obeh primerih je ta uničevalna bojna naprava grajena po žezlu Perunovem in Pozejdonovem to je po ognjeni in vodni streli.

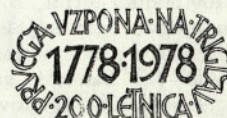

Hišni znak "Pri zgornjem Ložanu (Log št. 30), pisanje Rozman.

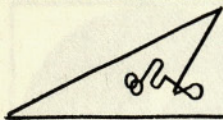
Dvojni križ (ralo) nad polmeseccem (ladjo) spomenika v Celovcu.

Joža Čop

Tretji odlomek iz dela Jožeta Čopa iz Bohinja je nadaljevanje in konec tega prispevka v našem glasilu, ki smo ga objavili v počastitev dvestoletnice prvega vzpona na Triglav.

O. U.

PRVO MESTO ODBOJKARJEV GG BLED

Uhanov Janez iz Gorij, star konjski mešetar, je prodal konja neki Bohinjki iz Srednje vasi. Po enem tednu ji je konj poginil. Pripeljala se je v Gorje in mu to povedala.

Janez pa je odgovoril: "Čudno, meni pa ni nikoli kaj takega naradil."

J. S.

V organizaciji OK Bohinj so naši odbojkarji tekmovali v "bohinjski odbojkarški rekreacijski ligi", v kateri so sodelovale ekipe OK Bohinj - člani, OK Bohinj - mladinci, NK Bohinj JLA, LIP Bled in GG Bled. Ekipe GG Bled v postavi Zorec, Torkar, Vidic, Silič, Mlekuž, Toman, Košir in Tolar je zased-

la prvo mesto po zmagi nad domačim OK Bohinj.

Zmago proti OK Bohinj z 2 : 1 so si naši odbojkarji zagotovili po tehnično izdelani in predvsem borbeni igri.

Zvone Šolar

PROGRAM ŠPORTNE DEJAVNOSTI

SODELOVALI SMO

Z novim letom 1978 je končal redno delo pri Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Kranj - izpostava Jesenice tovariš Franc POTOČNIK. Poznam ga kot vestnega socialnega delavca z bogatimi izkušnjami, katere je nepristransko delil vsakemu, kateri ga je prosil za nasvet. Z umirjenim nastopom je vztrajno pomagal pri reševanju problemov zaposlovanja naših delovnih invalidov.

Več časa bo sedaj lahko namenil urejanju doma v Mošnjah. Tudi družbeno-politično delo bo še nadaljeval v krajevni skupnosti. Hvaležno se ga bomo spominjali za vso njegovo skrb delovnemu človeku in mu želimo v življenju še veliko sreče in zdravja.

H. Z.

Glasilo "Preseki" ureja uredniški odbor organizacije združenega dela GG Bled, Ljubljanska cesta 19. Odgovorni urednik Ivan Veber, tiska Delavska univerza Tomo Brejc Kranj v 450 izvodih.

Program športne aktivnosti lahko razdelimo na tekmovalni in rekreacijski del. V tekmovalnem delu predstavljajo člani kolektiva našo delovno organizacijo na ravni občine, SOZD GLG ter v republiškem in zveznem merilu (zimski in letni lesarijadi). Zato je zaželeno, da so ekipe čim bolj pripravljene. V okviru rekreacijskega programa pa so ali bodo organizirane razne dejavnosti za razvedrilo čim širšega kroga članov kolektiva.

V okviru tekmovalnega programa nas čaka najprej udeležba na raznih smučarskih tekmovanjih. Zaenkrat poznamo točen datum samo za občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu, ki bo 18. februarja na Kobli, in na katerem je zaželeno čim večja udeležba članov naše delovne organizacije v vseh starostnih skupinah. Občinsko sindikalno prvenstvo v smučarskih tekih je predvideno za februar ali marec, vendar točen datum še ni določen.

Zvezna lesarijada bo na Kopah nad Slovenj Gradcem, vendar datum še ni določen. Ravno tako pa se še ne ve, kje in kdaj bo republiška lesarijada. Prvič so v programu tudi tekme v okviru SOZD GLG v veleslalomu in tekih, ki jih organizirata Alpeles in LIP Bled; predvidoma bodo 25. marca, verjetno na Soriški planini.

Po programu občinskih tekmovanj bo od 14. - 27. marca keglanje v borbenih partijah in to na Bledu ali v Radovljici, 15.

aprila pa nas čaka udeležba na strelskem tekmovanju, ki bo v Podnartu ali Radovljici.

Vsakoletno prvenstvo GG Bled v veleslalomu, ki je obenem tudi družabno srečanje, bosta letos organizirali TOZD gozdno gradbeništvo in delovna skupnost skupnih služb na Zatrniku.

V okviru rekreacijskega programa je organizirano drsanje na Bledu ob sredah od 19.45 - 21.15. Za smučanje na Kobli in Zatrniku je možno dobiti karte po znižani ceni.

Ob zadostnem številu kandidatov bomo organizirali v popoldanskih urah smučarski tečaj na Zatrniku in to predvidoma v prvi polovici februarja.

Organizirati bi bilo možno tudi redno tedensko keglanje, če bo za to dovolj velik interes širšega kroga članov kolektiva. Ob tej priliki pa naj bi vadili tudi vsi tisti, ki nas bodo zastopali na raznih tekmovanjih. Nadaljevali bomo z rekreacijsko odbojko in v okviru tega prirejali razna prijateljska srečanja. Za redno rekreacijsko vadbo v telovadnici (najetje telovadnice) pa je zaradi razdrobljenosti naše delovne organizacije malo možnosti. Zato pa priporočamo članom kolektiva, naj se vključijo v rekreacijsko vadbo v krajevnih skupnostih, kjer je marsikje to že organizirano.

Program nadaljnjih tekmovanj bo objavljen v eni izmed naslednjih števil Presekov.